

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUNN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD-AV
FÖR-KVINNAN OCH-HEMMET
FRITHIOF-HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 12 SEPTEMBER 1920.

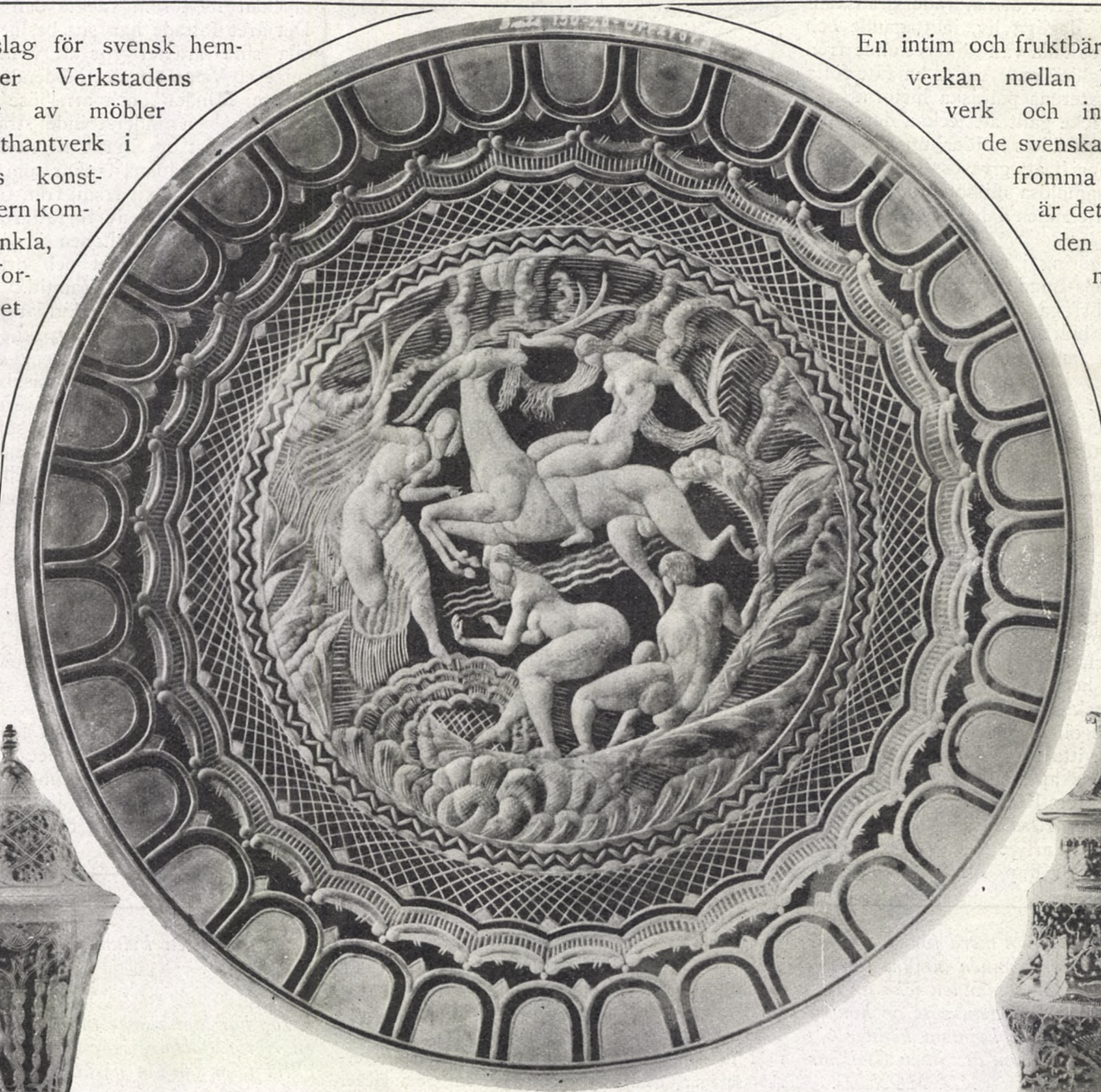
HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

VERKSTADSNUMMER.

Rika uppslag för svensk hemkultur ger Verkstadsens utställning av möbler och konsthantverk i Liljevalchs konsthall. Modern komfort i enkla, värdiga former, — det är utställningens paroll.

En intim och fruktbarande samverkan mellan konsthantverk och industri till de svenska hemmens fromma — det är det mål, som den nya konstnärsgenerationen Verkstaden kämpar för.

TRE PRAKTPJÄSER PÅ UTSTÄLLNINGEN:

Tallriken är komponerad av Simon Gate, likaså konstglaset till vänster, glaset till höger är komponerat av artisten Edw. Hald. Samtliga glasen äro graverade, ej etsade, och bilda jämte de utsökta färgskimrande Graalglasen de största sevärdheterna på Orrefors bruks vackra monter.

TROELS-LUND. AV QVIDAM QVIDAMSSON.

SOM DEN OUTTRÖTTLIGE AR-
betare han är firade den danske kulturhisto-
rikern professor Troels-Lund sin 80-årsdag
den 5 september med att hos Gylden-
dal utsända första bandet av ett nytt stort
verk, "Bakkehus og Solbjerg". Det bär un-
derrubriken "Træk af et nyt Livssyns Udvik-
ling i Norden" och skildrar livet i det nittonde
århundradet, till att börja med närmast i den
krets, som i det berömda Bakkehuset samlades
kring Knud och Kamma Rahbek: J. L. Hei-
berg, Christian Molbech, A. S. Ørsted, Oehlen-
schläger, Grundtvig och många andra. Av
detta första band att döma blir Troels-Lunds
nya arbete ett slags fortsättning av hans "Livs-
belysning" och kommer tillsammans med
"Dagligt Liv i Norden" samt "Tider og Tan-
ker" att utgöra ett oförgånligt monument
över sin författares rika personlighet.

Troels-Lund är kulturforskaren framför
alla andra i Norden, och det ligger ingen över-
drift i det ofta citerade uttalandet, att det är
han som gjort kulturhistorien till en veten-
skap hos oss. Mitt i vår rastlösa tid har han
helt stillsamt suttit och låtit blicken gå till-
baka, århundrade efter århundrade, granskan-
de föfädernas dagliga liv, iakttagande och
samlade för att rädda vad räddas kunde från
undergång och glömska. Andra ha fått följa
folkens och staternas politiska historia; för
honom har det icke gällt att teckna deras liv,
som vistas på samhällets höjder, utan han har
gjort till sin uppgift att giva oss en föreställ-
ning om de namnlösa millionernas strävan,
sorger och glädjemen i helg och söcken, i
krig och fred.

Under tjänstgöring i riksarkivet i Köpen-
hamn kom Troels-Lund vid jämförelsevis ti-
diga år att förfoga över en mängd aldrig
offentliggjorda bidrag till Nordens historia,
och hans livliga fantasi sattes i rörelse av de
glimtar ur livet i svunna dagar, som lyste
fram ur gulnade dokument. Den ena avhand-
lingen efter den andra flöt ur hans flitiga
penna, och så lade han helt stilla grunden till
sitt stora, beundransvärda verk "Dagligt Liv
i Norden". Den första delen utkom 1879
under titeln "Danmarks og Norges Historie
i Slutningen af det 16 Aarhundrede", och för
varje år växte så byggnaden, växte långt över
de mått, som dess mästare ursprungligen tänkt
sig. Det blev småningom hela Norden i forna
dagar som uppstod på dessa sidor — icke
statsmännens och krigarnes länder, utan den
stora massans hem och bygder under år-
hundradens utveckling. Man behöver blott slå
upp och läsa de olika delarnes titlar, så har
man ett talande vittnesbörd om allt vad denna
rika källa till kunskap har att giva oss: Land
og Folk, Bonde- og Købstadsboliger, Herre-
gaarde og Slotte, Klædedragt, Fødemidler,
Hverdag og Fest, Aarlige Fester, Trolovelse,
Forberedelser til Bryllup, Aegteskab og Sæ-

*Mannen älskar kvinnan mera för sig än för
hennes, kvinnan älskar mannen mindre för sig
än för honom. Emedan mannen icke är nog
för sig själv, älskar han den, som är honom
given av Gud. Emedan kvinnan känner sig
nödvändig, älskar hon den, att vilken Gud har
givit henne.*
AD. MONOD.

*

*Kärlek är i mannens liv blott en bisak —
i kvinnans hela hennes väsen.* MONOD.

Troels-Lund, som i dagarna fyllt 80 år.

En ny Dostojevskitolkning.

I BONNIERS KLASSIKERBIBLIOTEK, DÄR
en relativt fullständig och, av det hittills utkomna
att döma, förstklassig svensk Dostojevski-edition
kommer att föreligga, ha nu några av mästarens
ungdomsnoveller sammanförts i volymen "Ur en
drömmares memoarer", i översättning av Ellen
Rydélius. Titelnovellen, "Vita nätter", har redan
tidigare i samma översättning publicerats i Idun.
Det är omöjligt att i få ord beskriva denna novells
karaktär. Den är fylld av strålande extas och i
nästa stund av skälvande vemod som ungdomen
själv; den syns en klar och ren, och likväl är den
som bräddad med mystik — liksom dessa ljusa, var-
ma Petersburgska sommarnätter, efter vilka novellen
fått sitt namn. I hjärtan kan man tro sig möta nå-
got av den unge Dostojevski själv: en extatisk
drömmare, för vars blick grändernas tunga hem-
ligheter och människohjärtats dolda djup avslöja
sig under skärpan av ett liksom övervärldsligt ljus
— ynglingen, som i den självupppoffrande kärlekens
överjordiska hänförelse utropar i den stund han off-
rar sig: "Min Gud! Ett helt ögonblick av salighet!
Skulle det icke vara nog för ett helt människo-
liv! — —"

I Dostojevskis stora romaner finner man ofta
stycken av en nästan överväldigande, makaber hu-
mor. "En ful historia" är helt och hållet ett så-
dant praktstycke. Men till och med här, som humo-
rist och satiriker, är Dostojevski mästaren, som ser
in i de förödmjukades och förtrampades hjärtan
och bär deras klagan fram.

Översättningen är utförd med all den skicklighet,
man har rätt att vänta sig av den översättarinna,
som genom sina tidigare Dostojevskitolkningar
skänkt oss en oförgånlig andlig skatt. Hon har
förstått att med fin språkkänsla och säkert grepp
förena det till synes oförenliga: att skapa ett stilis-
tiskt fullgott verk och samtidigt få fram Dostojev-
skis säregna, ofta litet "knottriga" stil, som täcker
ett så skälvande patos.

E. TH.

delighed, Födsel og Daab, Livsbelysning, Livs-
afslutning.

När det stora arbetet först började publi-
ceras, var det endast några få intresserade
som förstodo att skatta det efter förtjänst.
Men efter hand finga allt flere upp ögonen
för vad man här hade att finna; med otålig-
het väntade man fortsättningen, och när sista
bandet lämnade tryckpressen, var Troels-
Lunds namn känt och älskat icke blott i
varje vrå av Danmark utan över all Norden.
I detta nu är "Dagligt Liv i Norden" ett av
den skandinaviska litteraturens mest populära
verk, spritt i väldiga folkupplagor. Troels-
Lund har uppnått den i sanning avundsvärda
lyckan att få sitt livs stora verk betraktat som
en nationell ära, en andlig medelpunkt, som
hans landsmän med berättigad stolthet kunna
peka på.

Vill man grundligt lära känna upprinnelsen
till "Dagligt Liv i Norden" och samtidigt få
ett värtaligt bevis på, vilken språkets mästare
denne lärde man är, så skall man läsa avhand-
lingen "Om Kulturhistorie", där Troels-Lund
berättar, att det var den tunga nationella
olyckan 1864 som väckte och tände honom.
Det året fattade han sitt beslut att uppbjuda
alla sina krafter för att vara med om "at
rejse et Værn om det blödende Folk af dets
bedste Minder" och att "löse den nationale
Opgave, han inderst inde stræbte efter: at
bringe Trøst og Styrke til sit Folk".

Det är ur sådana tankar som Troels-Lunds
samlade verk vuxit fram, från första sidan till
den sista präglad av författarens fångslande
personlighet. Grundtonen är innerlig glädje
över framåtskridandet och orubblig tro på
människlighetens stora framtid. Med träffsä-
ker karaktäristik och i förklarande bilder har
en glödande beundrare av Troels-Lund, hans
landsman Johannes V. Jensen, i dessa ord kon-
centrerat sina intryck från läsningen av "Dag-
ligt Liv": "Det er som at være ombord paa
en fintrigget, stolt og sikkert sejlede Orlogs-
mand, hvorfra Lyskastere sender deres dag-
klare Lysstriber snart langt tilbage over Køl-
vandslinjens Skumhvirvler, snart langt frem
til det Maal, mod hvilket Stævnen peger".

Oförändrad, oberörd av den jäktande och
kaotiska nutiden, har Troels-Lund nu blivit
80 år. Hans vackra förtroende till traditio-
nen, hans varma övertygelse om släktets lycka,
trots alla hårda prövningar, på grundvalen av
fädernas kultur synas — därom vittnar för-
ordet till hans nya arbete — vara orubbade.
Genom sitt livsverk lär han oss den stora san-
ningen, att livet är värt att leva just därför
att det finns en möjlighet att "tilegne sig
Tiden og Evigheden gennem fornyet Op-
tagelse i sig af alt, hvad der i Verden er sket
og gennem en Bedrift, der giver Part ogsaa
i Fremtiden".

*Aldrig är en kvinnas röst skönare än när
den tröstar.* J. PAUL.

*

*Jag har lagt märke till, att mannen alltid är
en riktig stackare i de familjer, där hustrun
alltid talar om sin härkomst.*

THACKERAY.

*

*Ett kvinnligt sinne utan fromhet är som ett
blomster utan doft.* E. MARLITT.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA-DI-ON — Vetenskapligt

Gränad botas och förhindras. Pris pr burk 3: 50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 17076
Allm. tel. 14629

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga
personer, om hårrötterna ej är döda. Pris pr flaska 6: —.

SOM EN SKUGGA... AV JANE GERNANDT-CLAINE.

JAG SITTER OCH VÄNDER TIDningsbladet och läser nekrologen om och om igen. Den store konstnären är död, ryktbar icke blott i sitt hemland och vår världsdel, utan långt utom Europas gränser. Men vem hade ej reda på att det var en av vår tids förnämsta bildhuggare och att han var svensk med en berömmelse mogen för de tungt vä- gande orden?

Det var icke det jag sysslade med. Jag satt och såg på mina knotiga händer med märken efter styngen på min flickas vardagsklänning och tänkte: "En afton gav han mig en ros, mig, den fula Agda Ede, lärarinnan, som han säkerligen aldrig lagt märke till, lika obetydlig och obemärkt för tjugofem år sedan som den dag i dag."

Tjugofem år... Nu är jag femtio och har en dotter i slynåldern och en man, som väl snart kommer hem och undrar, varför icke middagen står på bordet... Och här sitter jag och drömmer, om det kan kallas att drömma...

Hur föga jag betyder, har min väg en gång korsat det stora eller vad som tycktes mig stort. Självgick jag som en budbärerska med kärleksbrev från herregårdens älsta fröken till en konstnär av Guds nåde, som skulpterat hennes byst och som påstods ha friat till henne. Men herregårdens fröken var bortlovad till en annan, och jag visste det, jag, guvernanten i huset, som hon valt till sin förtrogna av nyck eller nödvändighet. Hon bevakades som om familjen fruktat att hon skulle rymma, och vem var bättre rustad att gå hennes ärenden än en icke längre så ung flicka, urblekt till hela sitt yttre, klädd i grått med ett krusflorsband om ärmen?

Vad jag var tillbakadragen den tiden. Vad jag var anspråkslös, vad jag kände mig olycklig över mitt stripiga, linfärgade hår, min bleka hy och mina blacka, blåa ögon. Det enda vackra i mitt ansikte var munnen med sina ömma, darrande läppar, som ingen man hade kysst eller skulle kyssa — på länge. Och så var jag alltför lång med en smal, mjuk hals, vit som vita blomblad och gjord för att skulpteras.

Hur underligt att minnas det nu... Underligt också att kunna gå tillrätta med sig själv och tänka: "Vilken skugga du varit, hur färdig att stäcka varje lyftning inom dig till och med i ungdomens rikaste år. Hur blyg inför det sällsamma spel, som spelade i ditt hjärta, en skygg och vilsen lek, skapad för strängarna på en eolsharpa och som du knappast visste vad det var men som dock bar ett namn — lyrik."

Den blivande store konstnären anade intet av mitt väsen och dess vägar. För honom var jag bara guvernanten från herregården, som han träffade i småstadens park och som kom med brev ifrån den flicka han älskade. Och för mig var han ingenting annat än denna flickas utvalde. Men genom en av dessa ofelbara inre uppenbarelser, som äro kvinnokynnets hemlighet, förstod jag hans snille utan att ha studerat konst, och av och till betraktade jag honom förstulet.

Ett huvud hade han som en Julius Cæsar, högburet och stolt med en profil av idel medvetenhet och vilja. Hans ögon voro stora, gråbruna och skuggade av långa fransar alldeles som blicken hos flickan på herregården. Det var det enda likhetsdraget emellan dem,

Jane Gernandt-Claine.

Jane Gernandt-Claine om kvinnan som lyriker.

MED SIN GLÖDANDE FANTASI HAR Jane Gernandt-Claine gärna brukat söka sig till exotiska trakter, såsom Birma och Baku — ja, till och med till de nu svunna joniska ängder, där en Sapfo slog sin lyra. Nu är fru Claine sedan några år parisiska — detta dock i sin egenskap av generalkonsulinnan Gernandt-Claine; såsom författarinnan är hon alltjämt svensk och blott svensk, låt vara att hon också börjat synas i den parisiska pressen.

Fru Gernandt-Claine är just nu på någon månads besök hemma i Sverige och Stockholm, och vid en visit, vi gjorde henne, frambar hon på en svenska, som gled fram med ett och annat lätt franskt tonfall, den svenska huvudstadens lov — "man andas här en den renaste intellektuella luft, som kan tänkas", säger hon. "Och så språket sen!" fortsätter hon. När man kommer hit igen efter någon tids bortovaro — ja, om det så är från själva Paris — tycker man sig omvärvas av välljud. Intet språk kan vara vackrare i poesi än det svenska och som det smyga sig kring ens tankar. T. o. m. fransmännen tycka, att det är vackert: när jag ibland läst upp några av mina dikter för ett franskt auditorium, har jag efteråt fått höra: "men detta är ju ej språk, utan sång", — "poesiens eget tungomål" o. s. v.

Fru Gernandt-Claines kärlek till detta språk är som bekant ej blott platonisk — eller rättare, den är just platonisk i egentligare mening, den omsätter i skönhet. Den nya diktsamling, hon har med sig hit, skall heta "Flöjtspelerskan", efter den där lilla kvinnofiguren i Platons "Gästbudet". "Ni vet, hon som ej ansågs värdig vara med, när männen -filosoferna började tala om kärleken — som om ej kvinnan visste väl så mycket, ja mer om den än de."

"Skulle inte kvinnorna kunna vara lyriker?" utbrister författarinnan som svar på något inpass. "Jag tror, att kvinnan i grunden är lika mycket poet som mannen, ja, kanske flödar hennes känsla ännu starkare än hans. Men saken är, att hon ej

(Forts. sid. 626.)

och när han talade om henne, kunde han draga ihop ögonlocken med ett uttryck av fjärrskådan, som jag begrep bättre än hon skulle gjort det. Hon var framför allt vacker och för honom var det väl huvudsaken. Hade han själv icke varit så ståtlig eller gått mot en så glänsande framtid, skulle jag kanhända icke stått så utanför det hela som jag gjorde då.

Han svävade så högt över mig som örnen över en sparv och jag avundades ej den flicka han dyrkade, begärde intet för egen del. När jag ställde färdan till stadens park, gick jag bara mot äventyret östan för sol och västan för måne. Eller snarare icke jag, Agda Ede. Allt var dikt och blev så opersonligt. Det gällde mig och gällde mig dock icke. Det spel, som spelade i mitt blyga hjärta, lekte på egen hand och tog försprånget, stämt för full orkester och ändå dämpat. Och jag var obeskrivligt lycklig. "Jag går mot glädjen", tänkte jag. "Mot älskogen", vågade jag viska. Därborta stod den man jag drömt om. Han kom till mig som en konung kommer. Men själv gick jag hölj i dunkel, grå i den gråa skymningen, som plötsligt svepte sig i purpur att lysa igenom hela mitt liv, högt över vad jag en gång skulle möta av lycka, bara därför att den store skulptören en afton gav mig en ros.

Han skulle resa dagen därpå och hade räckt mig några drivhusblommor att lämna den älskade. Men i det jag ville gömma dem under min vida kappa, våt av det ljumaste värregn, lösgjorde han en halvt utslagen knopp och muvlade: — Denna är för er, fröken. Ni anar inte vad ni varit för henne och mig. Tror ni hon kommer att sakna mig?

"Längre än ni kommer att sakna henne", tänkte jag. I den stunden såg jag honom tydligare än han såg sig själv, men inte kunde jag säga det så öppet. För en enda gång i mitt liv steg poesien ur mitt hjärta, upp till mina läppar och lindade sin hemlighetsfulla slöja kring mig och mannen vid min sida i värvällens töckniga luft.

— För henne blir det en enda stor tomhet, sade jag. Ni far inte er väg som andra människor fara. Ni reser som fantasien. Inte till något bestämt ställe. Ni försvinner och är bara borta. Överallt och ingenstädes. I det oupphinnliga. Men där kunde ni lägga all världens rikedom för den älskades fötter...

Jag kunde tillagt: — Våra fötter. Hennes och mina. Jag gick som en skugga vid sidan om älskogen och smakade dess bittert förflyktigande sötma på min tunga som jag i aftonens ljumhet drack in doften från en halvt utslagen ros...

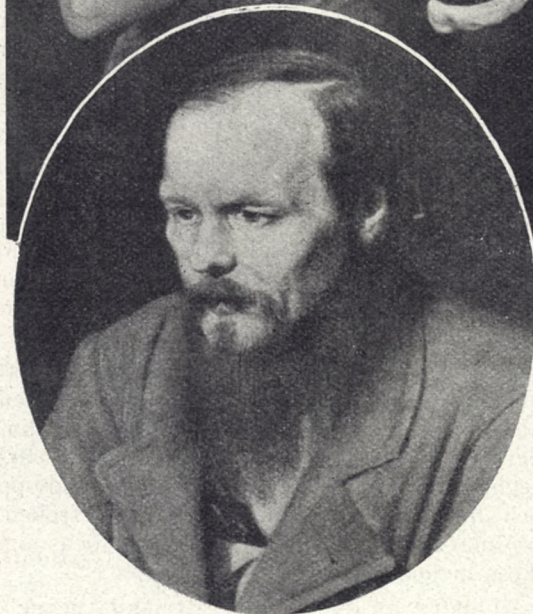

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

BRÖDERNA KARAMASOV PÅ VITA DUKEN.

Fjodor Dostojevski.

De båda kvinnliga huvudpersonerna, Katja och Grusjenka. — Dmitri och den stolta Katja.

TILL DE SENASTE FILMINSPELINGARNA, som man i dagarna får se också i Sverige, hör ingenting mer eller mindre än Dostojevskis "Bröderna Karamasov". Det är ju ganska djävt att taga sig före att filma ett dylikt verk, och vi låta med

tanke därpå romanens svenska översättarinna, fru Ellen Rydelius, här säga några ord om hur man lyckats med vägstycket:

En kritiker skrev nyligen i sin anmälan av "Bröderna Karamasov" i svensk översättning: "Detta är den dikt, som icke kan filmas." Kritikern har naturligtvis rätt: denna underbara och storslagna dikt, som visar människosjälur i deras skälvalande nakenhet, som rymmer den helige fader Sosimas milda och visa läror, Ivans ordstrider med djävulen och det underbara kapitlet om Storinkvisitorn — den boken kan icke filmas. Men det har man i själva verket inte heller försökt sig på. Det framhålles uttryckligen i den svenska filmtexten, att det blott är några fragmentariska bilder, ej en verklig dramatisering man tror sig kunna ge.

Sedan man alltså gjort klart för sig vad man inte bör begära av filmen "Bröderna Karamasov" vad en film enligt sin begränsning icke kan ge, så är man strax villig att erkänna denna dramatiska bildseries förtjänster. Det är naturligt nog själva

brottmålsintrigen, man dragit ut ur boken, och det är Dmitri, som blivit hjälten. Och jag kan inte neka till: just sådan måste, tycker man, denne lidelsefulle man ha sett ut, som älskar livet på gott och ont och som från champagnefesten vandrar rakt in i fångellen.

Ett plus, som filmen ju alltid har och som man aldrig kan fränkänna den, är återgivandet av folklivsbilderna och naturskildringarna. Det skall för någon vara av intresse att se den yttre ram, som här bildas av folklivsbilderna med den ryska dansen, av trojkafärden över ryska steppen etc. Men det stöter en smula att se några av de uppträdande bära moderna dräkter i stället för kostymer från förra seklets mitt.

Bröderna Karamasov är på det hela taget en intressant och väl inspelad film. Den som känner boken, kan se den utan förargelse, ja med nöje, den som inte känner konstverket, får kanske aptit på det. Och det är väl det bästa man kan säga om en film-dramatisering.

DET ÄR EN FRÖJD FÖR HUSMODERNERS hjärta, som det brukar heta i annonserna, att gå omkring i det elektrifierade kök, som hör till Verkstadsutställningen 16-rumsvåning. Medelpunkten för intresset är förstas Voltas elektriska spis med tre kokplattor, en ugn där det finns plats för två plåtar och en långpanna samtidigt, och koklådan, som kan höjas och sänkas efter behov och utom bränsle sparar åtskilliga handgrepp. Denna mönsterspis kostar 1400 kronor. En annan elektrisk nyhet är varmvattenbehållaren, som genom automatisk påtappning alltid innehåller 15 liter varmt vatten. Mycket aptitliga äro de amerikanska glasformarna, lika starka att steka en kyckling eller grädda en pudding i som de vanliga eldfasta formarna och mer hygieniska. Det inventiösa bakhordet, som har hyllor för plåtarna, två mjölkhoar och som efter slutad bakning fälles ihop till ett vanligt köksbord, samlar också många beundrarinnor.

Armaturen brukar ju vara en av de svåraste stötestenarna vid inredningen av ett hem. Först på de sista åren ha vi fått god, svensk armatur i lättare material än de forna hamrade järn- och kopparkronorna, och på denna utställning finner man med glädje nya, lyckade lösningar i denna riktning. I en monter på "marknadsgatan", där publiken har tillfälle att omedelbart köpa utställningsföremål, som falla i smaken, har bl. a. A.-B. Nya Träarmatur några moderna och välgörande enkla bordslampor med fot

Snapshots från Verkstadsutställningen.

i polerad björk och slät shantung- eller linneskärm. En utmärkt skrivbordslampa för en läsmänniska, som vill skona sina ögon, bestod rätt och slätt av en rektangulär, något böjd, grön sidenskärm, placerad framför den starka lampan och på en låg träfot. I N. K:s praktmatsal har belysningsfrågan lösts på ett både apart och dekorativt sätt: lamporna ha inlagts i väggarna bakom matta, svartrutade små bågfenster, och samma kyrkomönstermotiv gå igen i den stora takkronan. I det vardagsrum, som samma firma utställer, lägger man märke till en skrivbordslampa i brons, komponerad av Tore Strindberg, föreställande en näken kvinnofigur, som på utsträckta armar uppbär en oval, mattröd sidenkupa. Figuren är av stor dekorativ verkan och präglad av rofylt lugn. I taklamporna i samma rum har ett alldeles nytt material kommit till användning: flätad rotting över siden, för att harmoniera med möbels rottingsitsar.

En sak, som utställningens möbelarkitekter lagt sig vinn om är att i största möjliga mån använda svenska träslag. Man finner alltså i de flesta rummen ek och björk, även i praktpjäserna, där intarsian dock består av utländskt trä såsom jakaranda, amboina, kungsträ o. d. Björken med sin rika

ådring är ju också ett mycket tacksamt material: ett litet bevis härför är flickrummets graciösa sybord med intarsia. Denna lilla möbel, som våra mor-mödrar älskade, får säkert nu en ny renässans — i modern gestalt, och det är ju bara glädjande. Det är typiskt för utställningens moderna strävande att bägge flyglarna i de båda musikrummen äro, ej i mahogny eller päronträ, utan i målat trä, vackert inkomponerade i miljön.

Åt väggar och tak, dessa hittills så vanlottade detaljer vid heminredningen, har man också ägnat mycken omsorg. Konstnären Einar Forseth har sålunda dekorerat åtskilliga av lyxrummen i frodig barock eller strängare stil, i arkitekt Blombergs bibliotek får man ett prov på gedigen och konstnärlig dörrinramning i de skulpterade panelerna med timglaset och jordgloben använda som dekorativt motiv, — och slutligen ha flera konstnärer komponerat nya mönster både för vanliga och handtryckta tapeter, glada utan att vara oroliga, och i läckrare färger än de oxblodsroda eller turkosblå, som annars äro hyresvärdars förtjusning.

Vad textilierna beträffar, ge de ett nytt vittnesbörd om den svenska textilkonstens livaktighet och förnäma prägel. Se t. ex. på den läckra bonad i grått och milda pastellfärger med papogojor på stiliserade grenar, som hänger i N. K:s matsal, eller på praktgalleriets möbelyg och dess blåvita matta från H. V. Ateljé Handtryck tycks ha specialiserat

PAHLSSONS
Teaterkonfekt och Dessert-
choklader. Högfina kvalitéter.
Tillverkare:
A.-Bol. Carl P. Pahlssons Choklad-
och Konfektfabrik, Malmö.

Bomullstyger - Möbelyger - Gardiner
Prover på begäran. . . .
Precisera vad som önskas. * **Konstfliten, Göteborg.**

Miss Boissevain, kvinnorrörelsens "martyr", leder ett suffragettåg.

27 MILLIONER KVINNLIGA VÄLJARE I Förenta Staterna — det är innebörden av att kvinnorrörelsen segrat i samtliga U. S. A. Den sista skansen var staten Tennessee; sedan även den bifallit kvinnorrörelsen, har denna vunnit $\frac{3}{4}$ majoritet av alla staterna, och därav följer enligt konstitutionen, att den automatiskt införes i den återstående fjärdelen.

Den amerikanska kvinnosegern väcker ju nu icke så stort uppseende som den skulle ha gjort, om den kommit mitt under rösträttsstriden i Sverige. I Amerika skall den emellertid firas, enligt alla konstens regler, med stora festligheter i Kapitolium i Washington. En amerikansk fest av så storstilad slag måste naturligtvis också åtföljas av en "ärekröning": byster av de tre förnämsta rösträttsförkämparna skola resas bland de övriga i Kapitolium

av framstående män, och inte minst kommer man att fira minnet av den vackra, här avporträtterade miss Boissevain, som räknas som den första "martyren" för kvinnorrörelsen i Förenta Staterna, därför att hon dog under en suffragettkampanj i Västern.

Den amerikanska kvinnliga rösträttsföreningen, "National Woman's Party", som nu skall anordna de stora festligheterna i Washington, är blott sju år gammal, och det har alltså varit en rask marsch. När föreningen bildades, hade kongressen ända sedan 1887 intet gjort för att föra frågan om kvinnorrörelsen vidare, och så gott som samtliga politiker voro motståndare till rörelsen. Men så småningom vände sig bladet. Partierna nödgades efterhand taga upp frågan i sina program. President Wilson riktade en direkt vädjan till de röstgäande i landet,

Miss White, som lär ha äran av att sista skansen föll.

vari det hette, att det vore "en vital, av kriget framkallad nödvändighet", att lika rösträtt beviljades män och kvinnor. Ja, det har till och med gått så långt att politikerna nu rent av kämpa om vem som har haft äran av reformen, uppger vår meddelare.

Redan tidigare ha i Förenta Staterna 17 millioner kvinnor varit berättigade att rösta vid presidentval, i det som nämnt åtskilliga stater ju redan ha kvinnorrörelsen. Vid nästa presidentval blir alltså tillskottet av kvinnliga röster omkring 10 miljoner.

sig på möbeltyg och visar i de båda musikrummen och fruns vrå goda prov på sin konst, Birgittaskolan röjer i kuddar, voileportier och den övriga textila utsmyckningen av arkitekt Wernstedts sängkammare sin egen koketta, litet sirliga smak. Med nöje återfinner man i pojkrummet ett par av de gamla hederliga trasmattorna. Och heminredningen har bland andra nyheter delikata handtryckta siden tyger till kläder, kuddar eller portier.

På marknadsgatan finner man bredvid de nya förtjusande varieteterna i Orreforsglas samt det vackra matsilvret från Guldsmedsaktiebolaget i Stockholm en rik samling Höganäskeramik i matt och blank glasyr och dekorerad med växtmotiv samt eldfasta husgerådssaker i brun- och blåglaserad lera, som nog verka lockande på husmödrarna. Och den som ser sig om efter nytt porslän gör klokt i att ta en överblick över porslinsfabrikernas monter, där konstnärerna Hald och Kåge bidra med moderna bordsserviser. I den till restaurang omdanade skulpturhallen, där kanariefågeln kvittra muntert bland de gröna spaliärerna, har man för övrigt nöjet att se hur väl blommor och frukt ta sig ut i de nya Orreforsglasskålarna. Den sista färgen, som utexperimenterats, är en vacer brun ton, som man återfinner i vinkaraffler, glas och skålar, bredvid de välbekanta blå och gröna glasserviserna.

BABA.

Två fabler.

MANNEN OCH KVINNAN HADE vandrat skilda vägar och under långa år utan annat sällskap än sina egna frågande tankar. Men en morgon medan solen ännu stod lågt möttes de vid en krökning av vägen, stannade och sågo varandra forskande in i ögonen. Mannen räckte ut sin hand och sade: "Vad söker du?" och kvinnan svarade med viskande röst: "Jag söker Gud. Och du?" — "Jag söker Gud." Då logo de båda och vandrade vidare hand i hand. — Men nu hade de så mycket att tala med varandra om att de glömde söka Gud. — — —

De plockade blommor vid vägen. "Aldrig såg jag förr huru sköna de voro", sade kvinnan. "Männe Gud är skönare?" — "Sådant vet man inte", sade mannen, "men dina ögon äro skönare." De lyssnade till den sorlande bäcken och till taltrasten i granens topp. "Aldrig kan sången av Guds änglar vara ljuvare", sade kvinnan. "Nej", sade mannen och tryckte henne intill sig, "men din röst, när du säger att du älskar mig är dubbelt ljuvare." Då sänkte kvinnan huvudet och teg, men mannen förjagade hennes obestämda ängslan med stormande kyssar och halvt ömt, halvt vemodigt log hon mot honom.

När hon födde hans barn i lidande och fasa log hon ännu. "Barnet skall finna den Gud vi icke hade mod att ensamma söka." Och kvinnan dog lycklig men hennes själ levde i barnet och lever alltjämt genom släkte efter släkte.

*

Det var en fjäril, han ville flyga till solen. Men han visste inte hur solen såg ut och när han såg en fladdrande ljuslåga trodde han att där var solen och flög emot den. Men elden svedde hans vingor och kvidande föll han till jorden. När han åter ville höja sig för att flyga vidare kände han att de brännskadade vingarna inte längre buro honom. Bedövd låg han kvar vid lågans fot och sade i sin bitterhet: "Jag skall bli glad när flera fördärvas. Varför skall jag vara ensam att vänta döden?" Men när en annan fjäril röd av reflexen från lågan började kretsa kring elden, då höjde han huvudet och ropade: "Detta är inte solen, detta är inte solen." Och den främmande fjärilen flög bort, räddad.

En glimt av solens heliga ljus sänkte sig då över den skadade fjärilens längtan och han förstod medan han genomströmmades av frid: "Allt är icke slut, jag har en uppgift att fylla. Här vill jag dröja och ropa till dem som fladdra vilse som jag: "Detta är icke solen!"

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

IDUNS PRENUMERATIONS-PRIS:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:
Helt år Kr. 16:—
Halvt år » 8:25
Kvarter » 4:25
4:de kvartalet » 5:—

IDUNS ANNONSPRIS:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text. | Utländska annonser:
45 öre å textsida. | 45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för å textsida, 20 % förh.
särskild begärd plats. för särsk. begärd plats.

RUTIGT, RANDIGT OCH ORIENTALISKT.

Färgerna bli rätt ofta livliga nog. Så är t. ex. en skotsk homespun med röda och svarta rutor en av nyheterna, havannabrunt går igen i en mängd tyger, men de som föredra diskretare saker få fullt upp att välja på, svart, mörkblått, mullvadsgrått, allt i mjuka, ulliga material.

Den av mina ärade läsarinor, som råkar ha gamla äkta Chantillyspetsar, kan prisa sig lycklig. Ty dessa mjuka svarta spetsar äro absolut le dernier cri. De hänga i luftiga kaskader på och under hattens brätten, de räcka som slöja ned till nästippen för att falla ned på spanskt vis bakåt på axlarna, de sitta som en smal volang på de stora eleganta hattarna av svart tyll. En förtjusande klänningsmodell i svarta Chantillyspetsar ser ut så här: spetsar i tätt rynkade volanger bilda kjolen och de genomskinliga, långa ärmarna. Det snäva livet är av svart (Forts. sid. 627.)

Översta bilden visar en svart promenaddräkt med vita ränder och väst av Djersador D'Is-pahan, ett vitt silkestrikåtyg med persiskt mönster, visande en björnjakt i en stiliserad skog. Mönstret är tryckt i svart, gult och tegelrött på den vita botten.

En annan tailormade i mörkblått med foder och väst av vit silkestrikå med mönster i rött, föreställande assyriska gudar.

Kjol och cape i blå och vitrutigt ylletyg. Härtill hatt i vit och mörkblå filt.

På understa bilden ses två aftontoaletter: Till vänster en blå taftklänning med langetterade sidenremsor, som falla ut för kjolen. Där bredvid en påfågelblå charmeuseklänning, överdragen med svarta Chantillyspetsar. Ärmen och skörtet på livet äro kantade med apskinn. Hatten är i svart tyll med ett påfågelblått band.

NU ÄR SOMMAREN SNART ETT MINNE bara, och med en liten suck av vemod stuva vi undan de luftiga vita sommarklänningarna.

Och än en gång, ärade läsarinna, står ni inför den kvinnofråga, som alltid är aktuell och aldrig i livet blir definitivt löst: vad skall jag sätta på mig? Såvida ni icke tillhör de modiga pionjärerna och gått in i over-allklubb, men jag misstänker, att ni också då får brottas med ett problem: skall jag sätta på mig en brun eller blå? — Alltså vad har rue de la Paix hittat på för nytt i höst? Vi orientera oss ju som bekant västerut nu efter kriget, allra helst då det gäller modefrågor, även om de modeskapelser, som blomma upp i skyltfönstren vid Leipzigerstrasse och Broadway, ofta äro väl så "parisiska"!

Det är en hel del lustiga nyheter i tyger, som snart skola ligga i travar på modehandlaren disk. Randigt, rutigt och orientaliskt mönstrade tyger, det är de karaktäristiska nyheterna för hösten. Vi ha länge haft förkärlek för randigt, då det gällde att klä möbler och sy eleganta sidenkuddar eller portiärer, ja i somras tog den som ville ha något pikant och nytt till sin skraddardräkt gärna tillflykt till en sidenkrage eller ärm med uppslag i bredrandigt siden på vit botten. Nu gör man helst hela dräkten i randigt. Men ingen stel, tråkig randning utan vågiga ljusa ränder på mörk botten: t. ex. klargröna, smala vågränder på marinblått flossigt ylletyg, och med breda mellanrum, där den blå botten kommer fram.

På det hela taget har Östeuropa och Orienten i höst liksom så ofta förr inspirerat modeartisterna till en del bizarra ting. Det är nog risk att smaken för orientaliska mönster blir en verklig "flug" i vinter. Man kommer att sy blusar av dem att ha till den enkla mörka tailormaden, men allra helst långa väsar, som gå ett stycke nedom midjan och låta de livliga djur- eller växtmönstren komma fullt till sin rätt. Det finns sålunda ett vitt silkestrikåtyg med ett tryckt mönster föreställande assyriska gudar, ett annat tyg har ett underbart persiskt mönster med bladverk och figurer i svart, gult och tegelrött, och bär det poetiska namnet "Djersador d'Is-pahan".

De rutiga mönstren äro ofta mycket originella. Än ser man små svarta och gula fyrkanter som bärd på en kungsblå yllevävad, än en schackbrädsrutning i mörkblått och vitt grovt ylletyg o. s. v.

FÖRÄLDRAGLÄDJE OCH KONSTNÄRSSKAP.

Hiliding Nymans Kajsa.
Florman foto.

*Barnet som artistiskt motiv
för far och mor.*

*Vi ha några få barnskildrare
i Sverige, men på det hela
taget är barnteckning
i ord och bild ett
föga odlat fält.*

Pappa Nyman med sin lilla dotter och modell.

*Olle är van att klä ut sig.
Florman foto.*

OM MAN SKULLE DÖMA EFTER konst och litteratur, skulle man knappast kunna tro, att svenskarna vore ett vidare barnkärt folk. Ej så, som skulle inte även i våra konstnärers och författares verk då och då små ljuslockiga huvuden sticka fram, men det är egentligen mera sällan man hos oss möter barnet — enkannerligen den skapandes egna barn — som modell. I England t. ex. finns det en hel rad utmärkta kvinnliga tecknare, som med sina egna små modeller skapat ypperliga barn typer, rörande eller humoristiska samt populära överallt i världen, där små läppar stamma ett "Daddy dear". Hos oss lyser ju på det området ett stort namn: Carl Larsson, vars Suzanne, Brita, Lisbeth, Kerstin alltid skola le mot oss i den skira vår, som i verkligheten flyr blott alltför snabbt, men eljes ha vi förvånande få mera speciella barnmålare eller barntecknare. — Tänka vi på barnberättelser — vi mena ej nu berättelser för barn, utan om barn för vuxna —, då komma väl ryssarna främst. Dostojevski har skrivit några av de mest strålande, sanna och ömma barnskildringar, som existera, Tolstoj, den store självbiografen, har ju även gett sin "Barndom" med alla dess skiftande förnimmelser, och Tjechov har skrivit i sin knapphet utmärkta barnnoveller. För resten kan man nämna hela raden ryssar som även barnskildrare. Det är också naturligt, att de äro det: i sin oerhörda känslighet måste väl ryssen just vilja sätta sig in i barnet, som i oskuld och ovetenhet vandrar ut i en värld, där ont och fasa möta det.

Men svenska författare då? Visst skildra de ofta den vuxnes förhållande till barnet, men sällan blott — det mycket svårare — barnets förhållande till den vuxne.

Lysande exempel finnas dock. Där är t. ex. Ludvig Nordströms Thomas Lack. Thomas Lack — det är väl i grunden Ludvig Nordström själv, sådan vi se honom på en av våra bilder — Härnösandspojken, som med stora, undrande ögon betraktar världen omkring sig, den värld, som en gång skall bjuda honom

visserligen andra, men icke därför lättare eller mindre fängslande problem.

Ludvig Nordströms fru och kollega, Marika Stjernstedt, den utmärkta kvinnopsykologen, är en icke mindre förträfflig barnpsykolog. Den allvarliga, vackra lilla flickan, vi se på en annan av våra fotografier, där hon sitter i en behagfull pose och under brådmoget grubbel, har fått leva upp igen i den mogna författarinnans arbete, "Äventyrens land". — Är det sant, vad en skald säger, att drömmaren, diktaren ser med en alldeles särskild, barnslig stolthet på just all *verklighet*, som tillfaller honom? I så fall måste fru Stjernstedts egen lilla dotter Lena synas henne som det dock allra sagolikaste i "äventyrens land". Hon, Lena, har också ibland varit modell för smärre skisser av sin mamma eller som t. ex. i romanen "Lilas äktenskap" för skildringen av ett litet barn. Även sin lilla styvdotter Ruth har modern-författarinnan lånat av.

Hasse Zetterström har ju också skrivit mycket roliga barnhistorier. Hans Emanuel och Anna-Clara heta visserligen i verkligheten icke på det viset, utan Sven, Erik och Märta — men hur äro de inte helt och hållet Emanuel och Anna-Clara, den halv vuxne pojken och den halv vuxna flickan! Det ligger ofta en helt enkelt ypperlig barnpsykologi i dessa historier och den obeskrivliga humor, som

kommer fram genom att två skilda världar sättas mot varandra: barnets och den vuxnes — så som de i själva verket stundligen kollidera med varandra i vardagslivet, utan att vi märka eller förstå det.

*

Hur många fäder och mödrar ha icke i ömhet och lycka följt varenda nyans i sina smås minspel och önskat, att de kunnat fästa den på papperet! Och av dem, som verkligen kunnat detta, är det likväl så få, som gjort det. En konstnär finns det dock (om vi nu icke skola tänka på vår välbekanta Jenny Nyström), som bl. a. specialiserat sig på teckning av barn och framför allt sina egna: Hiliding Nyman. Vårt lilla bildgalleri visar både hans Kajsa och hans Olle, och Olle till på köpet i flera upplagor: där är Olle på vanligt fotografi, och Olle, sådan han etsats av sin pappa, och slutligen sådan han, elvaåringen, ritat sig själv — som man ser mycket likt. I Hiliding Nymans förtjusande barnböcker ser man också Olles och Kajsas och deras lekkamraters liv: på den ena av våra bilder ur dessa, som reproducerats efter originalteckningarna, ser man Olle i färd med att stjäla sylt, och på den andra ser man först en liten Küsel, så en liten Holger-Nyblom och till slut idel "Ollar" — i olika utklädnings och olika min-varianter.

Lätt är det inte att fånga barnens skiftande uttryck och karaktär, det vet bäst fru Astrid Kjellberg-Juel, som är en förträfflig barnmålarinna. Också hon har gärna tagit sina egna döttrar, Lisbet och Brita, till modeller, och i hennes egen skola har älsta dottern i sin tur vuxit upp till en lovande tecknarinna — den teckning av 17-åringen, vi här återge, gömmer ju i sin elegans f. ö. också den ett gott stycke barnpsykologi. Man kan knappast tro, att det är den helt unga flickan i bilden intill, målade av sin mor, som är mästare för den.

E. TH.

(Se bilderna på följande sidor.)

Ludvig Nordström
som barn med
sin bror.

Lisbet Juel,
målad av sin
mor.

Flickporträtt av Astrid
Kjellberg-Juel.

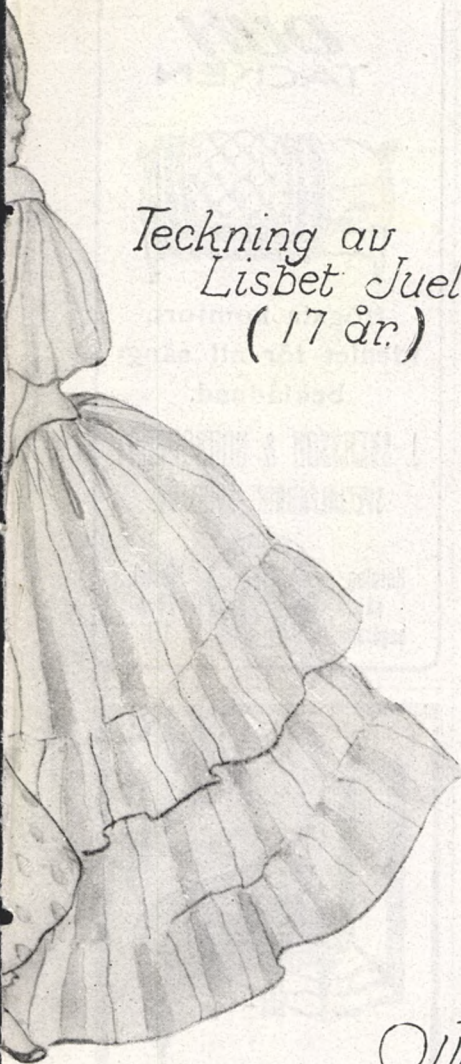
Olle snattar
sylt. Technad av pappan
H. Nyman.

En liten filosof. Modellen till
Thomas Lack=Ludvig Nordström

OLLE
1916
Olle,

Teckning av
Lisbet Juel
(17 år.)

Den 11-årige
Olle Nymans
själuporträtt.

Marika
Stjernstedt
med sin
dotter Lena.

Astrid
Kjellberg-Juel

Hilding Nymans
Olle i många variationer.

Teckning av
Olles far,
Hilding
Nyman.

Marika Stjernstedt som barn.

FÖRENINGEN HANDARBETETS VÄNNER

MATTOR - MÖBELTYG
GARDINER M. M.

PERMANENT UTSTÄLLNING

18 BIRGER JARLSGATAN 18

F E M

AV INTERIÖRERNA

VERKSTADENS
UTSTÄLLNING

HOS
LILJEVALCHS
ÄRO
TILLVERKADE

AV

A/B

S V E N S K A

MOBELFABRIKERNA

UTSTÄLLNINGAR
BIRGERJARL/GATAN 24 och HORN/GATAN 32

(Forts. fr. sid. 619.)
får ge utlopp åt vad hon bär inom sig. Det där vissa något, som heter "människors mening" eller "människors tycke", håller henne med ett outtalat hot om bann och hån tillbaka. Som nu bara det, att en kvinna inte får säga, att hon tycker om en man. Jag sade det därför aldrig heller i mina dikter", tillägger hon leende, "förrän jag var så pass gammal, att ingen kunde tycka, det gjorde något."

I "Flöjtspelerskan" skola f. ö. många slags kvinnor mötas, ända från Sapfo till S:ta Teresa, — fru Gernandt-Claine bekänner, att hon dyrkar S:ta Teresa, detta kloka och extatiska helgon, som sade ord som "jag dör av att icke dö" och "ända inne i helvetet skulle jag älska Gud".

I Idun har fru Gernandt-Claine tidigare berättat om "den franska kvinnan". De många, som varit i Paris i tre veckor, veta att beskriva parisiskan såsom sminkad, med målat, f. n. enligt modet nästan kortklippt hår o. s. v. Fru Claine har varit där i tre år, och hon säger sig numera knappt ens märka den där sminkade typen — "därför att jag känner den franska kvinnan och vet, att hon är världens kanske arbetsammaste och präktigaste. Och den franska mannen — förtjusande, och han närmar sig kvinnan på ett så mycket mjukare, finare, förtroiligare sätt än den nordiske".

Det porträtt, vi återge av fru Gernandt-Claine, låter oss även se det lilla beviset på att hon är "officier des Palmes", förutom det att hon har hedersmedalj i guld för sitt mod under de armenska blodsdagarna i Baku.

Vi ha nöjet att i detta nummer publicera en skiss av fru Gernandt-Claine. Hon säger själv om den: "Man kunde tro, att jag tänkt på Zorn, när jag skrev den. Och jag gjorde det i själva verket också — egendomligt nog, ty det var strax före hans död den kom till."

E. TH.

Louise Kockum död.

ÄNKEFRU LOUISE KOCKUM, FÖDD PLATEN, i Malmö, har avlidit, 69 år gammal.

Fru Kockum hörde till de mera bemärkta personligheterna inom Malmö gamla köpmannaristokrati. Som maka till herr Frans Kockum, en av cheferna för de omfattande Kockumska företagen, var hon värdinna i ett stort och gästfritt hem, i vilket hon f. ö. vid konungamötet 1914, då redan änka, mottog konung Häkon av Norge som gäst. När hennes make dog för tio år sedan, fick hon — hennes söner voro ännu i unga år — övertaga ledningen av en omfattande ekonomi och blev själv, klok och omtänksam, ordförande i Kockums förvaltningsbolag. Hennes förmåga togs också i anspråk för åtskilliga humanitära företag inom samhället.

En orgel av ny stilart, som till det yttre högst väsentligt skiljer sig från hittills brukliga stilarter, har tillverkats av A.-B. Skandinaviska Orgel- och Pianofabriken. Den nya orgelns fasad består av svarvade träpinnar, som imitera pipor i en kyrkororgel. Det vackra instrumentet, vars exteriör ritats av arkitekt E. G. Asplund, har i dagarna levererats till Stockholms södra begravningsplats.

lagen gedigen bosättning utan

DUN TÄCKEN

Högsta komfort.
Idealet för all säng-
beklädnad.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
SPECIALFABRIK - VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Rikstel.
20 &
121.

STEINWAY
Svenskagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Södersbergsgatan 3A Stockholm

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjöl, Hafre-Must
En gång försökta alltid använda
OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för kläna personer och barn.

Goldwyn
TAND-CREAM

A.-B. De Förenade Kemiska Fabriken, Stockholm

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**
FÖRORDAS AV LÄKARE
☉ Vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet. ☉
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Å vårt Förstklassiga
**BESTÄLLNINGS-
SKRÄDDERI**

FÖR DAMER

Äro vi i tillfälle erbjuda ett stort urval utländska nyheter i TYGER o. SIDEN till Kappor, Dräkter o. Klädningar.

Arbetet står under skickligaste ledning varför vi kunna garantera ett stilfullt, solitt och elegant utförande.

PAUL U. BERGSTRÖMS A.-B.
74 DROTTNINGGATAN 74

H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

**Främst i världen
ställer vår nya,**

patenterade
uppfinnning
**ANGELICA-
ORGLARNE**
och med de

främsta stå våra erkänt förstklassiga
Pianon.

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken.
Grund. 1865. Mästersamuelsg. 41. Sthlm.
Verket direktör: M. Th. Dahlström.

Hälsa, lycka, levnadsglädje
och stegrad arbetskraft vinnes
genom att läsa och följa de
anvisningar som lämnas i det
i dessa dagar utkomna arbetet

HÄLSA
GENOM SUNT FÖRNUFT

av JACK LINDBLAD. Pris 6:75

"Ett anmärkningsvärt arbete... en eggande insats i den sociala kampen mot sjukdomar och allmän svaghet."

BOKFÖRLAGS A.-B. SVITHODS FÖRLAG
Norrmalmstorg 1, Stockholm.

Skönhet och fägring

har oftast en större makt än rikedom, säger Aristoteles.

Vid ständigt bruk giver den väldoftande YVY-TVALEN en frisk och fraich anletshy, framkallar ett lätt rosenskimmer i den vita, skära huden och gör densamma elastisk, mjuk, klar och ungdomlig.

Använd därför dagligen YVY-TVÄL. Säljes i varje väl sorterad affär från Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulrikssons
Kem. Tekn. Fabrik
YSTAD.

(Forts. fr. sid. 622.)

silkessammet. I brist på äkta spetsar kan man naturligtvis använda några av de vackraste maskin-spetsarna, som ofta ha fina mönster, men den som inte gärna bär imitation, väljer nog hellre någon tyll, broderad med metalltrådar i arabeskmönster.

Och hattarna! På gatan till promenaddräkten går man i små stillsamma toquer, men i fråga om de stora hattarna, som bäras på restaurang o. s. v. föreskriver modet: silkessammet eller metallbrokad i den mjuka kullen, brätten av tyll eller spetsar och som garnityr käckä crosser, espriter, ägretter eller paradisfjädrar.

Det börjar bli bättre tider på pälsmarknaden än förut, och fast den eleganta modedamens päls-handlare knappast kan uppdriva zobel åt sina bästa kunder, kan han däremot skaffa de grå och bruna mode-skinn, som nu äro mest efterfrågade, nämligen nerz, kolinsky, mullvard, breit-schwantz, patagonisk räv och chinchilla. Pälsverket arbetas ofta till långa sjalar, som sveper om hela figuren eller knyts på det mest invecklade sätt. Ett nytt pälsverk, som ibland användes som klänningsgarnityr är för resten — apskinn.

Och till sist en viktig nyhet: kjolen blir vidare och — längre. Den korta kjolen har, som nog litet var av mina läsarinor sett, frestat mängen vår medsyter, vars kunskap om sig själv ej sträckt sig längre ned än till knäna, till svåra estetiska synder. Och det är kanske många som tyckt att några centimeters ökad längd är en nåd att stilla bedja om. Deras bön är nu hörd.

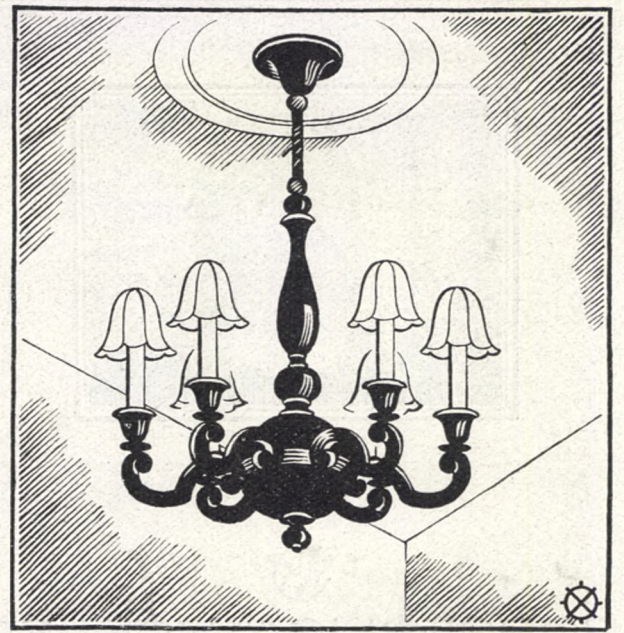
MIDINETTE.

**Hemkulturen och Verk-
stadsutställningen.**

HEMKULTUR HAR DET JU ÅT-minstone hos oss funnits länge nog, — och kanske mer förr än nu — men själva ordet är nytt, liksom den medvetna strävan, det täcker. Hemkulturens fiende är inte bara armodet, utan också det slags lyx, som tar eller åtminstone tog sig uttryck i plyschmöbler och anti-makasser, i ett ändamålslost hopande av möbler och sammanställning av saker, som ej höra hop. Det kan vara lärorikt nog att t. ex. på filmen se, hur man har det inrättat i amerikanska nybyggarhem. Inredningen är enkel, men präglad av en sådan ändamålsenlighet, att bara det bär vittne om en hemkultur i sitt slag.

"Verkstadens" stora utställning i Liljevalchs konsthall, som å annat ställe i dagens nummer behandlas utförligare i ord och bild, är ett led i den medvetna strävan mot hemkultur, som börjat uppstå i vårt land och bäres fram främst av en krets unga konstnärer i samarbete med industrien. Dessa ha tagit sig före det icke ringa arbetet att söka utveckla smaken hos allmänheten. Icke genom att bilda någon ny skola, som förkunnar, att detta eller detta är det bästa, och över huvud taget icke genom mycket ordande eller programskrivande, utan genom en "handlingens propaganda", som redan visat sig i en hel rad gångbara typer för "vackrare vardagsvara" och genom denna utställning, som yttermera skall genom de initiativtagande och utställande konstnärernas förmedling föra god svensk industri och svensk köpande allmänhet samman.

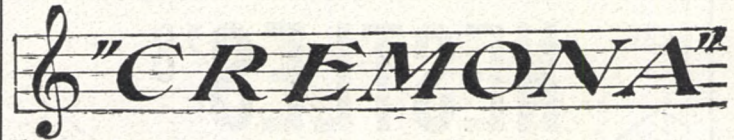
De här berörda strävandena, som sedan årtal tillbaka haft sin utgångspunkt i Svenska Slöjdföreningen, ha ju redan burit frukt i åtskilliga svenska konstindustrivaror av rang och namn — det behöver bara erinras om Orreforsglasen m. m. Men just på bosättnings- och heminredningsområdet har man att kämpa med så mycken gammal slentrian, som alltför lätt låter det nya och goda — och, därför att det är nytt och gott, kanske litet aparta — försvinna i mängden. Så mycket viktigare, att man nu, såsom det sker på Verkstads-

Armatur av trä äger på grund av materialets alla möjligheter i fråga om yt- och färgbehandling förmågan att ge rummet en prägel av hemtrevnad och kultur.
Tillverkningen är inriktad såväl på standardtyper som på extra-beställningar efter ritningar utarbetade för varje särskilt fall.
Förslag uppgöres till enhetlig armaturutrustning för hotell restauranger, sjukhus, biografier, offentliga lokaler och privata hem m. m.

A.-B. Nya Träarmatur
STOCKHOLM

KONTOR: Klarabergsgatan 33. Rt. 30175. St.-t. 5077. Telegram-adress "Träarmatur" Fabrik Mjölby.

Den moderna talmaskinen.

Tillverkad av utvalda träslag och med ljudledning, konstruerad enligt samma principer som violinen, kan den moderna "Cremona" öfverte musik renare och klarare än hittills kända apparater. — Största urval av skivor.

A.-B. NORDISKA MUSIKAFFÄREN
St. Nygatan 11, Stockholm.
Göteborg, Malmö, Kristiania, Kristianstad.
Specialkatalog gratis!

Annonsera i Idun!

**Alltjämt
bäst
och
mest
an-
litade!**

HELIOS
KONCENTRERADE
LAZAROL

NUTIDENS FÖRNÄMSTA
ANTISEPTISKA PREPARAT
FÖR HUDENS OCH
MUNNENS VÅRD SAMT
TILL SÅRBEHANDLING
Kemist & Kontrollant
Fil. D:r Yngve Dalström
LAZAROLFABRIKEN
STOCKHOLM
-LAGLIGEN SKYDDAT-

HELIOS
LAZARIN

Kemist & Kontrollant
Fil. D:r Yngve Dalström
-LAGLIGEN SKYDDAT-

Interiör från N. K:s ständiga utställning av borgerliga möbler.

BORGERLIGA MÖBLER

ständig utställning av rumsinteriörer

"Här gives på det mest åskådliga och övertygande sätt en redogörelse — huru den allmänhet, som anser sig kultiverad, bör bygga och bo."

Elisabeth Thorman i Idun.

Efter att ha besett N. K:s utställning hos Liljewalchs bör den intresserade göra ett besök i N. K:s stora ständiga utställning av möbler och rumsinteriörer i varuhuset vid Hamngatan, 3 tr.

A.-B. NORDISKA KOMPANIET

NESTLE'S

Närande.

BARNMJÖL

Lättsmält.

Pris 3 kronor pr. burk.

VINÄGRONS

ÄTTIKSPRIT

ÄR VID MATLAGNING OCH INLÄGGNING DEN FÖRNÄMSTA UTSÖKT GOD SMÅK OCH AROM

A.-B. VINÄGRONS FÖRENADE FABRIKER
STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ

Dr E. Dujardins
Kosmetiska Kliniker, Köpenhamn.

Spec. Paraffinbehandling av ansiktsfel (såsom vanprydnade form på näsa, mun kinder, haka och byst) samt ärr, rynkor och andra missbildningar.

Amagertorv 31, tisd. o. fred. 4.30—6. Byen 51. Privat Telef. Godth. 41 y.

utställningen, söker visa dessa nya saker i deras rätta omgivning. Utställningen är ämnad att ej blott visa detaljer, utan framför allt ge ett helhetsintryck av vad god svensk hemkultur kan och bör vara. Men denna hemkultur grundas och utbildas bevaras inte bara av de komponerande konstnärerna eller i fabrikena. Det är dock till slut de många, många husmödrarna, som ha att bära upp den. Den ligger bl. a. i det, att allt i ett rums inredning är genomfört i färg, linje och tankegång. Hur ofta finner man t. ex. icke, att möbels form och beklädnad alldeles ej är lämpad efter väggen: möbelen prunkar kanske med ett slags blommighet och väggen med en annan o. s. v. Och vad linjen beträffar — hur ofta händer det ej, att folk inte tänker på, att ett långsträckt rum fordrar en helt annan gruppering av möblerna än t. ex. ett fyrkantigt o. s. v. Hur ofta — — — ja, man kunde nämna många "ofta", som ännu så länge stå som svarta crux för svensk hemkultur.

E. TH.

Julia Strömberg in memoriam.

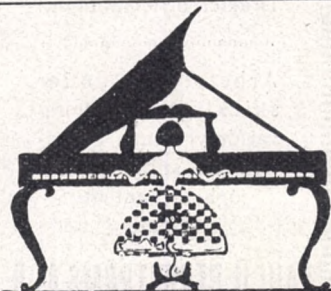
DET LÄSTES NYLIGEN I TIDNINGARNA, att målarinnan Julia Strömberg blivit överkörd av en automobil. De flesta, som sågo notisen, kände kanske ej ens till namnet. Men ack, gamla kära, hederliga Jullan, ditt namn framkallar för mig minnet av en längst förgången tid, då konsten inte var ett experimentalfält utan en altartjänst åt givna ideal, som det gällde att följa så långt förmågan räckte till, en tid av konstnärstro och därför av långt mera samling och konstnärsgamman än nu. Jag minns dig som en mater familias vid trevna och intima ateljéfester, du var alltid den som åtog dig besväret — ingen kunde koka kaffe som du, ingen öppnade så gästvilligt sina dörrar som du. Ditt liv var strävan men den tyngde dig ej, du var alltid nöjd, och dina ögon lyste av stillsam lust, då du satt i vänlagen, gärna — det var din lilla svaghet — med en cigarr mellan läpparna. Det var någonting av en smula emanciperat över ditt yttre med det kortklippta håret, pincenezen och den trygga, något manliga lunken i din gång, men ingen kunde ha ett vackrare, kvinnligare och moderligare hjärta än du. Du måste ha någon att värda och så blev du en mor för en ung anhörig, konstnär även han. Men nu skulle han själv bilda ett hem. Hans unga brud tog du genast upp i ditt hjärta. Och

AXA

Havre-gryn
" mjöl
" must

Giv barn och sjmklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

A.-B. FÖRENADE
PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin: Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottningg. 16, Gävle: N:a Kungsg. 25

Är från år ökas

efterfrågan

av "Rättut", vilket bäst bevisar att "Rättut" vunnit allmänhetens förtroende såsom det mest verksamma och på samma gång billigaste utrotningsmedel för rättor och möss. Säljes överallt.

Pris pr pkt Kr. 1.25.

BERNER & ZETTERSTRÖM,
Göteborg.

Fyrtornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsill, Maljessill, Apilbitar, Vingessill, Rensad anjovis i dill, Skinn- och benfri ostronianovis
Levereras i bleckkär
A.-B. Sveriges Förena
Konservfabrike.
GÖTEBORG Kungl. Hoflev.

Husmödrar

kommen alltid ihåg att

WINBORGS
ÄTTIKSPRIT

har en oöverträffad arom och på grund av sin högre styrka ett mervärde av 30 öre per literflaska framför alla andra liknande fabrikat.

JUL
TIDNINGAR

Agenter sökas!
Gode villkor!
Provblad gratis!
Lindblads Uppsala

VARU-MÄRKE

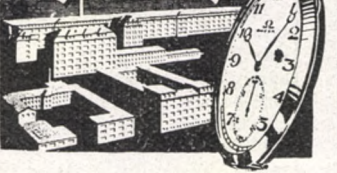
MENTHOLATUM

INREGISTRERAT

Medel för utvärtes bruk. Kan begagnas vid många tillfällen. Ni gör en tjänst mot var och en, som Ni gör bekant med Mentholatum.

Pris i tuber kr. 1:25, i burkar 1:50, 2:75 och 5:00. Finnes snart å alla apotek. Gratisprov genast. Sändes även direkt fr. Generaldepöten för Mentholatum, Osterbrogade 4, Köpenhamn O.

OMEGA

Världsmärket bland fickur.

Svarta Siden

- Svart Paillette, solid, fr. kr. 8.50
- Svart Duch. Mouseline „ „ 11.—
- Svart Crepe de Chine „ „ 12.—
- Svart Taffet Schappe ... „ 10.50
- Svart Crepe Schappe ... „ 13.—
- Svart Grenadine..... fr. „ 13.—
- Svart Taffet Chiffon... „ „ 15.—
- Svart Armüre „ „ 16.—
- Svart Popeline „ 15.—
- Svart Surah „ 20.—
- Svart Faille fr. „ 20.—

Dessutom finnas alla andra förekommande vävnader i svart siden till dagens lägsta priser. Prover till landsorten.

MEETHS

Sidenavdeln. Drottninggatan 63.

FERNQVISTS KAPPAFFÄR
33 DROTTNINGGATAN 33
KAPPOR, DRÄKTER och KJOLAR
BESTÄLLNINGSSKRÄDDERI
MED GARANTI FÖR VÄLSITNING
SKINNVAROR STORT URVAL
MODERATA PRISER

EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAO

är det bästa på hela dan!

den förtjusande ateljévåning, som du bortåt fyrtio år innehaft, den skulle de överta. Jag mötte dig för några dagar sedan och du kom upp en stund till mig — vi hade inte sett varandra på år men det var så lätt att ta upp tråden igen. — Du hade haft en rolös sommar under fåfång jakt efter en bostad, och så hade du bekymmer för ditt lilla kapital, inte för din egen men för — dina barns skull, som du kallade dem. Om du köpte dig en livränta gingo pengarna förlorade för dem, måste du leva upp kapitalet blev fallet detsamma. Du sade, inte bittert men med något av tonen: låt din tjänarinna fara i frid! ”Jag vet inte varför jag skall gå här längre, jag tycker jag är färdig med mitt värv, mina barn behöver mig inte nu.”

Och några få dagar därefter kom bönhörelsen, — ty jag tror det var en sådan. Du fick glida över till andra sidan, så som du skulle ha velat utan att bli någon till besvär, utan att ha gjort dina barn förfång, och din bild är kär att minnas, en allt igenom sann och äkta personlighet både som människa och konstnärinna och en vän och kamrat som få.

Sov i ro på den mjuka huvudkudden i vissheten om att ha blivit färdig med ditt värv och att ditt värv varit gott.

SIGRID ELMBLAD.

Elsa Cederlund 50 år.

50 ÅR FYLLDE DEN 7 SEPTEMBER FRU Elsa Cederlund, född Björck, hustru till godsägaren Edward Cederlund å Brandalsund vid Saltskog. Fru Cederlunds hjälpsamhet och starka vilja till det goda i förening med stor förmåga att på ett fint, smakfullt och praktiskt sätt styra, ställa och ordna har gjort sig gällande på skilda områden, där hennes beständigt friska humor spritt glädje och trevnad omkring sig.

Teaterpremiärer.

ÄVEN OPERAN HAR NU ÖPPNAT PORTARNA — första kvällen tillhörde ”Iphigenia på Tauris” —men vid föreställningarna hittills har salongen i regel varit rätt klen besatt.

Oscarsteatern har tagit upp en ny Wienoperett, ”En balnatt”. Operetten är ju skuren av samma stycke som de andra ”Valsdrömmarna”, ”Karnevals-drottningarna” och allt vad de heta, men mönstret är onekligen snitsigt, och rollerna utförda bra: Ottoson och Märtha Ohlsson som den mera ömt kvittrande samt Schröder och Julia Ewert som den mera muntert hoppande duon.

Under direktör Hedlunds egid började Folkteatern med Karl-Gerhards ”Hennes lilla majestät”.

Det är en pjäs, som är skriven för Mary Johnson, som har huvudrollen, och för — publiken, och ingen kan ju tycka illa vara, att vi också få litet inhemska varor i genren.

Till Vasateatern har direktör Ranft lyckats få tag i ett verkligt roligt franskt lustspel, ”Hotellrättan.”

I och för sig har stycket intet originellt, varken i handling, typer eller synpunkter, men det bjuder en väl spunnen fabel, full av överraskningar och poänger, en ledigt flytande dialog, är alldeles fritt från longörer o. s. v. Tollie Zellman och Victor Lundberg i huvudrollerna voro utmärkta.

E.

LUNDELL

Fru A.: Jag skulle vilja bjuda dig på kaffe, men har ingen grädde.
Fru B.: Ingen grädde! Det har jag alltid hemma.
Fru A.: Hur är det möjligt? Den är ju sur genast man fått den hem!
Fru B.: Ja, vanlig grädde, men jag använder alltid Mjölksfabrikens i Ystads utmärkta Burkmjolk. CLOISTER BRAND.
som är mycket billigare och tjock som den tjockaste grädde. Köp den!

MUSTAD'S

VÄXT-MARGARIN

BEGÄR HÖGSTA MÄRKET:

MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

är damernas favorittvål och en idealisk barn tvål

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 107. Vore innerligt tack-
sam få råd i min nöd. Håret full-
ständigt rasar av mig. När jag
kammar eller borstar det bli kam
och borste med ens fulla av hår.
I synnerhet efter tvättning faller
det av. Försätter det så, är jag
snart flintskallig! Håret är rätt
fett, mjäll finns också fast ej så
värt mycket, dessutom är det
ljult, mjukt, fint och långt. På
detta sätt har det hållit på ett par
år, grundorsaken är nog blodbrist,
men inte kan jag med lugn äse
hur jag förlorar håret under det
jag äter näringspreparat och vän-
tar på att bli stark. "Måne".

För fallande, fett hår med mjäll
är ingenting bättre än en grundlig
tvättkur. Tvättningen, som skall
ske enligt nedanstående beskriv-
ning, företages i början två gån-
ger i veckan, därefter en gång i
veckan och sedermera alltmer säll-
an, tills ni kan nöja er med en
gång i månaden. Om ni nog-
grannt följer anvisningen får ni
om någon tid se stadigvarande
förbättring. Tag vara på det av-
kammade håret efter varje tvätt-
ning och väg det — vikten skri-
ves upp — så ser ni om det
faller mindre. Här beskrivningen,
som stätt för men upprepas: Såp-
sprit droppas rikligt över det i
varmt vatten fuktade håret och
ingnides så att det löddrar sig
duktigt. Allt håret lägges framåt
och ni lutar er över tvättfatet
med varmt vatten och gnuggar
grundligt hela håret samt skrapar
hårbottnen väl med naglarna, så
att all smuts och eventuellt mjäll
avlägsnas. När detta är gjort rik-
tigt väl sköljes huvudet med nytt
varmt vatten, tillsatt med litet ät-
tika, så att allt lödder avlägsnas.
Därpå ett å två nya sköljvatten
utan ättika. Håret torkas med
torra, helst varma handdukar och
fläktas emellanåt i luften. Då det
är riktigt torrt redas det ut först
med fingrarna länk efter länk se-
dan med kam. En aning svavel-
pomada toges på fingertopparna
och gnides in i hårbottnen. — Vad
som är mycket viktigt och välgö-
rande för härväxten är att *dagli-
gen* massera hårbottnen en 6 å 8
min., varvid man noga känner ef-
ter att själva skalpen rör sig un-
der fingrarna. Försummar man
icke detta, får man snart se ett
gott resultat. — Borsta ej ert hår
så länge det faller av onaturligt
mycket.

N:r: 108. Har en gång läst i
Idun, beskrivning på ett effektivt,
ofarligt hårfärgningsmedel, som
beredes av valnötsextrakt. Som
detta Idunnummer förkommit, vo-
re jag gränslöst tacksam snarast
möjligt få nytt recept i Idun. Jag
önskade redan nu i sommar prova
medlen, på mig själv, då jag för
närvarande vistas där härliga val-
nötsträd finnas. Om experimen-
tet utfaller till min belåtenhet,
skall jag sedan med nöje stå till
tjänst med dylik dekokt åt andra
Evas döttrar.

Venus Milo.

Om valnötssbladen äro torkade
läggas de i kallt vatten över nat-
ten samt kokas i samma vatten.
Dekoktens färg blir starkare ju
mindre vatten man tar och ju
längre man kokar bladen. När
dekokten är färdig tillsättes unge-
fär 1/6 alkohol samt litet bord-
salt. Det helä får stå en vecka
med omrörning då och då. Silas
med omrörning på buteljer. — Innan
färgmedlet användes bör håret va-
ra nytvättat och väl torrt. Håret
fuktas med dekokten och gnuggas
så, att varje del därav blir färgad.
Sedan dekokten torkat in i håret
gnides hårbottnen med litet sva-
velpomada.

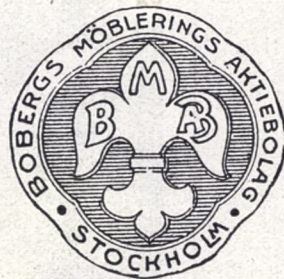
N:r 109. 1) Hur skall man
själv kunna utan för svår smärta
borttaga en värta på ett finger?
2) Vad skall man göra för att

Cloetta's
GULD - CACAO
ÄR FAMILJENS DAGLIGA DRÖCK
FÖRNÄMSTA SVENSKA FABRIKAT · SÄLJES ÖFVERALLT

ELEGANT
Sängkammarmöbel
av mörkpolerad
flammig björk.

BOBERGS MÖBLERINGS A.-B.
1 BARNHUSGATAN,
STOCKHOLM

A. T. 114 10, 98 91.

RIKS TELEFON 65 05.

**Döfva
HÖRA**

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**,
som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 stycke grader efter örats olika
hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka
och teater. För efterapningar varnas.
Öronmassageapparaten MASSAGON botar susning för öronen.
ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska krö-
ningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj: Ankedrotningen av England och
Prins Carl av Sverige. Begär katalog och och intyg. Ensambörsäljare för Sverige;
MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejlersgatan 9, MALMÖ 1. — Telefon 49 75

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli
behandlade med bästa
jäsningsmedlet. Gooda-
Jästmjöl är bäst och på-
litligast.
Säljes överallt i burkar å
25, 40, och 75 öre.

Handels A.-B. Sten Sjögren & Co, Göteborg

Sedan i marknaden utkommit

Melange

smörblandat margarin

bör varje husmoder undersöka i vilken grad hon med denna utsökta kvalitet kan replacera det dyra smöret. En alltigenom delikat vara som är för god för slitna reklamfraser.

Fås hos de förnämsta handlande.

Tillverkare:

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK - STHLM

Husqvarna

Symaskiner

»Er hustrus dröm.»

Förmånliga avbetalningsvillkor.

HUSQVARNAS NAMN PÅ FABRIKATET

GARANTERAR FULLGOD VARA

PRINCE'S NYSILVER MATSERVISER

(»Caproon Mounts»)

Prince's nysilver tillverkas uteslutande vid bolagets egna verkstäder i Sheffield och garanteras hålla en mansålder.

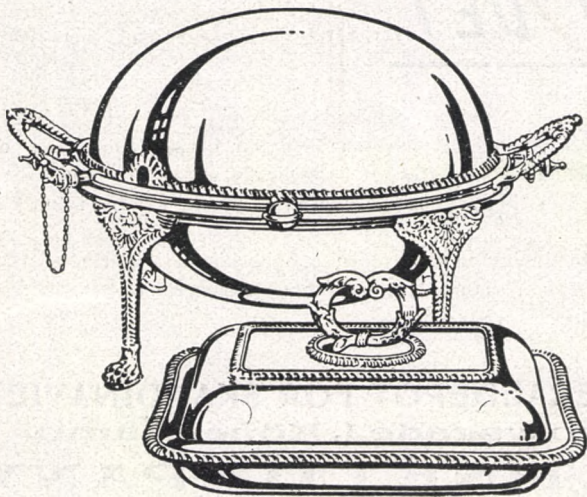
Fullständigt illustrerad katalog över skedar & gafflar och hushållssilver sändes per post franko. Prince's nysilver är den enda hållbara ersättningen för Sterling-silver.

Frukost eller sopp terrin £ 15-10-0

Serveringsfat med lock £ 7-0-0

MAPPIN & WEBB

158-162 OXFORD ST. W. 1. 172. REGENT ST. W. 1
2 QUEEN VICTORIA ST. E. C. 4.
LONDON. ENGLAND.

Representanter:
GULDSMEDSBOLAGET I STOCKHOLM
Regeringsgatan 1

få fett hår litet torrare? Tacksam för svar är Marga.

1) Låt bitar av friska citronskal ligga och draga några dagar i stark vinättika. Lagg sedan skalen över vårtorna och täck med ett förband. Skalen bytas emellanåt. Om en tid vissna vårtorna bort och försvinna. — 2) Tvätta håret en gång i månaden enligt beskrivning i sv. på fr. 107.

N:r 110. 1) Jag skulle så gärna vilja veta om den nya skörden av valnötsblad har kommit än och var jag i så fall skulle kunna få köpa bladen? Eller kanske dekokten kan köpas färdig? — 2) Vet Fru Skönhetsdoktorn möjligen något medel mot mycket fett hår? Jag tvättar det ung. var 10:e dag, men efter ett par dagar är det lika fett igen. Tacksam för svar är Anita B.

Valnötsblad finnas hos fröken Leatz, Östermalmgatan 11, 4 tr. v. — 2) Se sv. på fr. 107. Använd borax eller litet soda i tvättvattinet.

N:r 111. Sedan en tid har jag vid ena tinningen fällt håret så att jag fått en nästan kal fläck. Man har sagt mig att detta beror på en härsjukdom, som kan sprida sig över hela huvudet. Detta vore mycket sorgligt. Vad skall jag göra för att förebygga denna olycka och om möjligt återfå håret på den kala fläcken? Jag har för övrigt tätt och prägtigt hår. "48 år".

Bäst vore att vända er till en hudläkare, men som ni bor på landet kanske det ej är så lätt att träffa en specialist. Ni kan ju försöka själv med följande rec. mot Kala fläckar i huvudet: Renad alkohol (sprit) 360 gr., muskotblommaolja 15 gr. Att ingnidas på de kala fläckarna eller där håret är tunnt 3 gånger dagligen, tills nytt hår börjar visa sig, sedan endast om aftnarna. — Ett annat medel, besvärligare men kanske mera effektivt, är följande: Kantaridinktur 12 gr., renad sprit 1 del., svavelblomma 12 gr., glycerin 100 gr. Borsta de kala fläckarna tre gånger om dagen några minuter med en liten mjuk borste, fukta sedan med tinkturen och låt torka in. På aftonen tvättas de kala fläckarna med varmt vatten och masseras sakt med fingertopparna.

N:r 112. Under teknad vore tacksam att få ett råd hur jag skall bli av med pormaskar omkring och på näsan. Jag har ett utmärkt medel mot fräknar och har nu använt detta, men åstadkommer detsamma just att porerna synnerligast omkring näsan bli svarta. Jag har försökt att klämma bort det svarta men lyckas ej.

Vore tacksam för ett råd, eller anvisning å nummer av Eder tidning, där det ev. stätt svar å liknande. Ny prenumerant.

De s. k. pormaskarna bottagas sålunda: Tvätta dem med i sprit eller eudecologne doppad renad vadd, smörj sedan in dem med en salva av lika delar vaselin och salicylsyra, som får sitta på i 10 min. Tryck därpå ut de svarta prickarna med vadd doppad i sprit.

N:r 113. Vore tacksam få ett råd. Har i sommar antagligen utsatt mig för för stark sol och har fått fullt av små rynkor på kindknotorna. Finnes något medel att borttaga dessa??

Förtvivlad 23-åring.

Se sv. på fr. 62 i n:r 21.

N:r 114. Läste i ett föregående nummer att fiskolja skulle vara bra som medel mot röd näsa. Då jag förtär något varmt eller kommer utifrån och in i ett varmt rum eller bara tänker på det, blir näsan alldeles röd och varm. Har fet hud, undrar om den blir fetare av att ta in nämnda olja. Vendela.

Huden blir ej fetare av att ta (Forts. i B-numret.)

Luvisca

(REGISTERED)

I Sverige inregistrerat varumärke.

Ett idealiskt tyg för damblusar.

Detta utmärkta blustyg är vackrare och varaktigare än siden.

Se upp för efterapningar!

Akta vara har namnet »LUVISCA» stämplat på varje yard.

Detta är Eder garanti. Fordra att få se det.

Alltid i lager hos landets ledande grossister och detaljister.

SAMUEL COURTAULD & Co.
(Foreign) Limited
19 ALDERMANBURY, LONDON, ENGLAND.

TVÄTT - PULVRET RENEN

Oskadligt för händer och kläder.
Populärt genom sin stora tvålhalt och renhet.

RENNEN
SCHEEL'S
GÖTEBORGS

Utväld råvara och omsorgsfull behandling göra

AMIE'S Kaffeblandningar

till en njutning för gommen och en besparing för ekonomin.

Kaffefirman Amie

Vasagatan 42, Stockholm.

Rikst. 108 38. Sthlmst. 260 50.

HOSTA EJ.....

— — — — Du får arrest
Pix är bra o. **Pix** är bäst!

Askar i förseglade omslag: 75 öre
och i påsar: 25 öre.

KOCKUMS

Emaljerade Grytor
starkast och vackrast.

STOCKHOLM, FÖRSÄLJNINGSGÅRDEN, GÖTEBORG
DROTTNINGGÅRDEN, MAGASINSGÅRDEN

KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

Den nya
apptitsretaren

SAVORA

Delikat smak
Delikat arom

För KÖTT, VILT, m.m.

Erhålls hos första klass specialhandlare.
Ensamagenter för Sverige, GUST. F. BRATT & CO., Göteborg.

Begär alltid

MAIZENA

Oöfverträfflig

såser,
bakning,
maizenagröt
etc.

SKONA HÄNDERNA

Mången flitig husmoder vet av bitter erfarenhet, huru förstörda och fula händerna bli efter hushållsarbetet, om skarpa rengöringsmedel såsom såpa, tvättpulver eller vanlig tvål användes. Man bör därför alltid försäkra sig om en absolut ren, oförfalskad tvål, icke allenast för ömtaliga tygsorter, utan även för stortvätt, skurning och allmän rengöring.

En världsberömd pianist, som var rädd om sina händer, försäkrade dem för millioner kronor.

Sunlight är absolut ren, oförfalskad och oskadlig. Detta garanterar fabrikanterna, i det en belöning, av Kr. 20,000 tillfaller den, som kan bevisa motsatsen — en fullständig försäkring mot skada till händer eller kläder vid användandet.

Försiktighet är en dygd

Sunlight är också billigast i bruket.

Ärlighet varar längst

I såpa, tvättpulver, vanlig tvål och andra mindervärdiga preparat förekomma oftast fyllnadsämnen, tillsatta endast och allenast för att öka såpans eller tvåls vikt. Sunlight däremot är alltigenom tvål.

Husmodern, som är rädd om sina händer, försäkrar dem genom att använda en ren tvål.

ANVÄND DÄRFÖR ALLTID

SUNLIGHT TVÅL

GUYRKOVICZARNA

SÄSONGENS FÖRSTA STORA SVENSKA FILM

har inom kort premiär på Stureteatern i Stockholm och en del större biografteatrar i landsorten.

GUYRKOVICZARNA

filmatisering av ungraren Herczeg Ferencs enastående rolige roman, är iscensatt av John Brunius och utgången från A.-B. Svensk Filmindustris officin på Långgängen. Huvudrollen innehaves av

GÖSTA EKMAN

elegant och käck som alltid och sekunderad av en ypperlig ensemble, i vilken märkas Pauline Brunius, Jessie Wessel, Violet Molitor, Gucken Cederborg m. fl.

GUYRKOVICZARNA

är en glad och rolig film, en riktig solskensfilm.

SKANDIAFILM

Oatine

OM NI EJ PRÖVAT DET,

så gör ett försök, ty tvål och vatten rengöra endast huden och huden blir ofta grov och hård. Men **OATINE-HAVRE-CREME** rengör icke blott huden och porerna; den blir också smidig, klar och vacker, om **OATINE** användes regelbundet och avtorkas efter ett ögonblick.

Är huden irriterad eller röd, så använd litet **Oatine**. Det lindrar och läker. (Fås i vanlig storlek i tub eller burk. Stor burk innehåller 3 gånger så mycket).

OATINE-SNOW är fin, lätt och vit som snö. Vid ingnidning uppsuges den ögonblickligen i huden, som genom ständig behandling blir vit och smidig. Fås i samma storlekar som **Oatinecrem**.

OATINE-HAVRE-PUDER är välgörande och behagligt för huden.

Fås överallt. Tillskriv eljest

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN

Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn.

THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vackrare vardagsvara
Verkstadens utställning i Lilje-
walchs Konsthall.

WIKMAN & WIKLUND

Flemminggatan 17, Stockholm
Telefoner: Namnanrop

ATELJÉ HANDTRYCK

MÄRTA HJORTZBERG
BROR GEIJER GÖTHE

RUMSDEKORERING
HANDTRYCKTA OCH
HANDMÅLADE TYGER

KORNHAMNSTORG
53
STOCKHOLM

Allm. Tel. 258 01

Genom en annons uti
Nya Wermlands-Tidningen
som är Värmlands äldsta och enda dagliga
tidning, träffar Ni över
hem i länet och stiftet. **10,000**
Huvudkontor: Karlstad.

CARL MALMSTEN
ARKITEKT

KONST-
HANTVERK
KERAMIK

UTSTÄLLARE
I "VERKSTADEN"

Bland intarsiamöbler och konstglas.

En rundvandring på Verkstadens intressanta utställning.

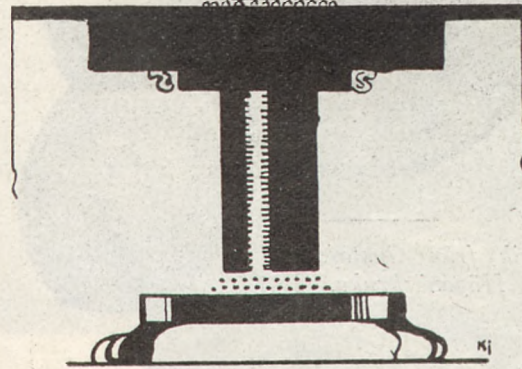
De svenska hem, som Anders Forsberg på sin tid så blodigt avhånade med sitt skickliga ritstift, börja försvinna mer och mer. De boll- och tofsprydda emmorna med sina krumelurer och dammgömmor, makartsbuketterna, snäckramarna och alla de andra attributen i de fula åttiotalshemmen möta vi alltmåra sällan, och vi minnas dem utan saknad. När man nu hör uttrycket svenskt hem, ser man gärna en vit pinnsoffa med storrutigt hemslöjdstyg av äldre datum, allmogegardiner och hamrade järnpytsar.

Emellertid är det ingen risk att vi stanna i en pinnmöbelkult. Den svenska slöjdföreningen, som gjort så mycket för svensk hemkultur, arbetar oförtrutet på ett fruktbarande samarbete mellan konsthantverk och industri. Den har fått en god medhjälpare i den för några år sedan bildade föreningen Verkstaden, som nu öppnat sin första utställning av möbler och konsthantverk i Liljevalchs konsthall.

Låt oss börja den orienterande rundturen genom utställningens sexton rumsinteriörer i arkitekt Ernst Spoléns förrum, ett sannskyldigt praktrum. De svartbetsade björkmöblerna med inläggningar och klädda i duvgrå, mattskimrande gobeläng stå förnämt mot den originella tapeten, som komponerats av arkitekten och utförts av A.-B. Heminredningen. På den grova grå väven ses stiliserade herrar i storm och damer med bukett i handen vandra bland lusthus och druvklasar. En lika apart som dekorativ tapet. Därifrån kommer man in i arkitekt Hakon Ahlbergs matsal, avsedd för något större lanthem. Det är Svenska Möbelfabrikerna och Heminredningen, som här äro utställare. Här som i flera av de andra rummen har en möbel sammansatts av heterogena grupper: matbordet och de välkomponerade sideboards i mattbonad skåp, invändigt målat i rosa, och en blå kista, invändigt hållen i rosa samt målad i allmogestil. De blå möblerna med sina svarta ornament äro nog ett vågat experiment, som kunnat vara ogjort. Näst intill ha vi N. K:s kombinerade vardagsrum och bibliotek, vilksam, bekvämt och präglat av enkel förfinad smak. Materialet är här polerad rödrun björk, stolarna och fåtöljerna ha rotingsitsar, framför fönstren varma röda shantunggardiner. Arkitekten herr Hörvik har här lockats skapa en heminteriör, full av harmoni och lugn. Samma firma, men en annan arkitekt, herr Carl Norberg, står för lyxmatsalen strax intill. Möblerna äro i rikt skulpterad mörkt bonad ek, klädda med grönt möbeltyg. Taket är målat i kraftig barock av konstnären Forseth, väggobelängerna, de utsökta textilierna från N. K. textilavdelning — allt detta bidrar att ge denna matsal för en rikemansboning en prägel av solid och förnäm elegans.

Genom ett svalt och förnämt musikrum, komponerat av arkitekt Leverentz med spensliga möbler i ljusgrått, bemålade med kvinnohuvuden — för övrigt kompletterade med flygel i mörkt trä och klocka i mahogny, komma vi fram till ett av de konstnärligt bästa rummen på utställningen, arkitekt Carl Malmstens galleri.

I detta lilla galleri, som tänkes inrymt i något slott eller någon praktvåning i staden finnas två möbler som beställts av Stockholms stadshus. Det ena är ett stort lackerat skåp i rött, svart och guld, med sin utsökta ornamentik och sina väl avvägda proportioner en verklig praktpjäs. Den andra är en golvklocka i röd- och svartpolerad björk, enkel och värdig i form. Till rummet hör vidare en ebentholtspegel vars rikt skulpterade ram ut-

KVALITETS MÖBLER

A.-B. C. E. JONSSON

24 BIRGER JARLSGATAN 24

MÖBLER OCH INREDNINGAR

FÖR VÅNINGAR, VILLOR
OCH HERRGÅRDAR

D. BLOMBERG

SMÅLANDSGATAN 31 A

RIKSTELEFON: 128 69.

ALLMÄNNA: 82 36.

MÖBLER

Den som önskar verkligt smakfulla gedigna möbler
gör ett besök hos

THOUR & C:o Hornsgat. 10

Nya tapetmönster av arkitekt Carl Malmsten.

C. A. KÅBERGS TAPETAFFÄR

(Innehavare; J. V. MODIN)

R. T. 115 37

STOCKHOLM

A. T. 50 14

FRÅN VARDAGSRUMM

Glimtar från VERKSTA

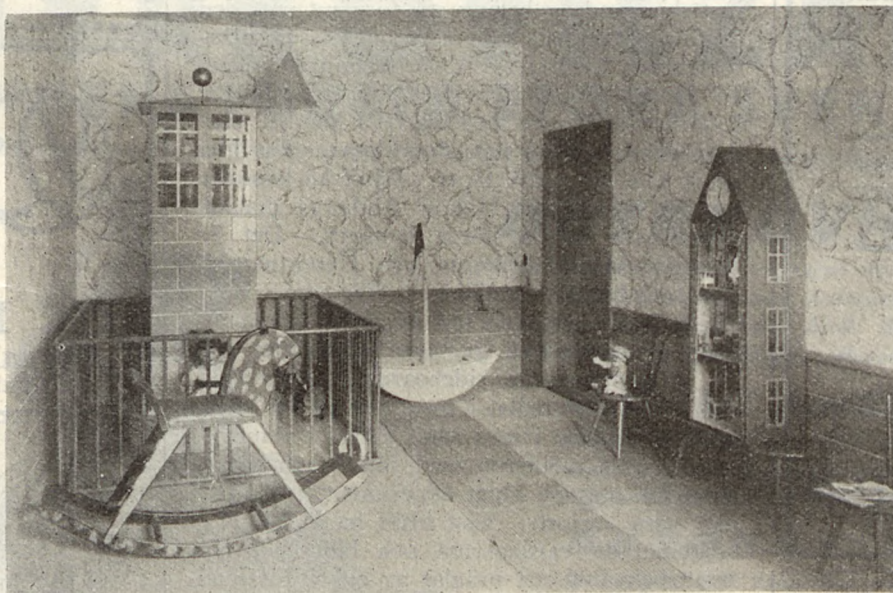
Fajanstillrik från Gustafsberg och Höganäsruka.

Förrum av arkitekt Spolén i svart björk med intarsia, klädd med duvgrå sidenbrokad.

Gustafsbjergsfajans, komp. av Kåge.

Barnkammare av arkitekt Åhrén.

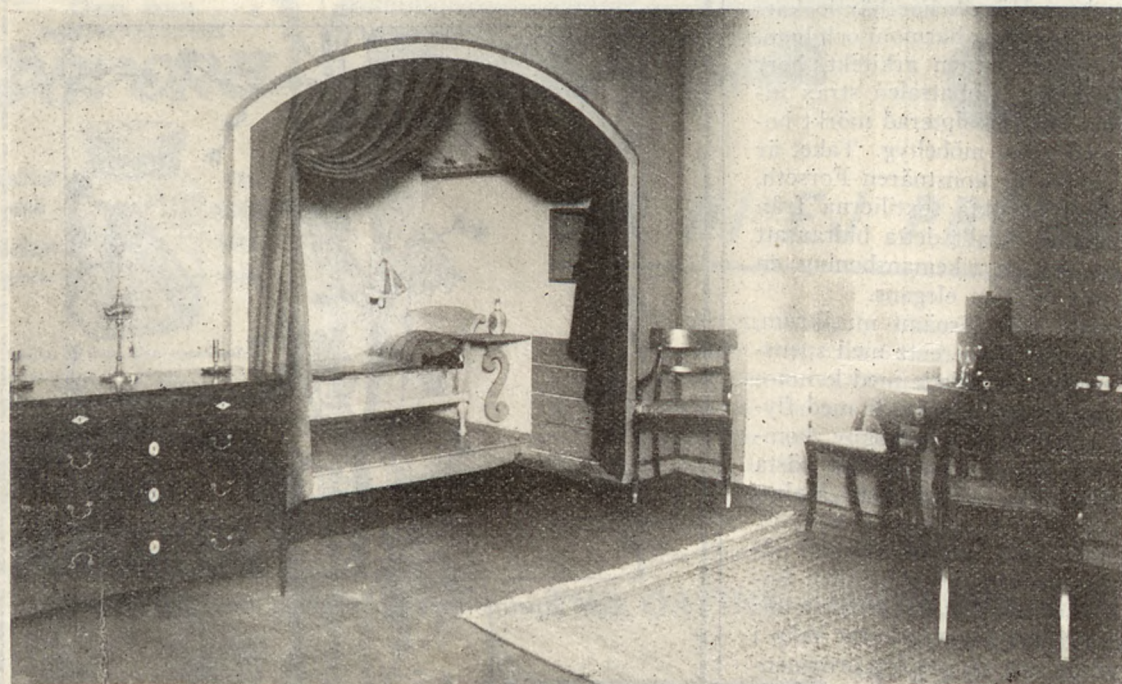

Konstporslin från Gustafsberg.

Graverad vinkaraff med komponerad

Samtliga bilder

Ungkarlsrum av arkitekt Bensow, i gul björk, klädd med klargrön damast. Sängen är i ljusgrått med vita ornament.

Flickrum av arkitekt Malmsten. Möbel i 90
H. V. Rummet

ET TILL PRAKTGEMAKET.

DENS intressanta utställning.

Herrgårdsbibliotek av arkitekt Blomberg i mörkbonad, skulpterad ek.

Skåp av ark. Malmsten.

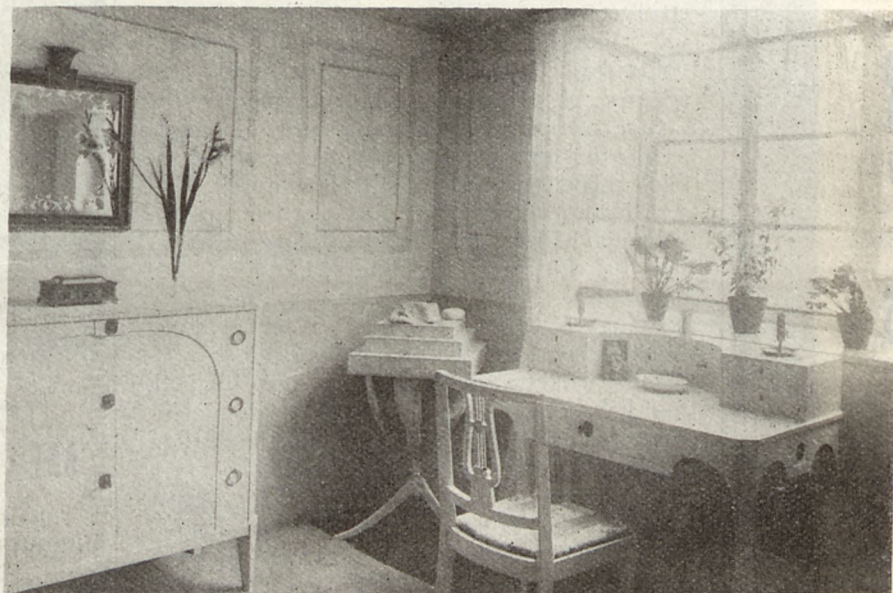

Orreforsglas, av Hald.

glas från Orrefors bruk,
av S. Gate.

O. Ellqvist foto.

"Fruns vrå", av arkitekt Asplund.

Keramik av fru Fahlkrantz.

ul mattbonad björk med ljust randigt tyg från
änket som vindskupa.

Fönsterparti i arkitekt Spoléns förrum. Schackbordet är av svart betsad björk med in-
läggning av jakaranda. Handtryckt tapet med svart mönster på grå vävspänning.

KONSULTATIV AVDELNING
FÖR INREDNING AV HEM

INREDNINGAR
M Ö B L E R
HANDVÄVERI
HANDTRYCKERI

ALLT GÖRES FÖR HAND
I SÄVÄL MODERNA
KOMPOSITIONER
SOM I DE HISTORISKA
STILM ÖNSTREN.

SKISSER ·· PROVÄVNING ·· KOSTNADSFÖRSLAG.

VID BEHOV AV

SILVERVAROR

BEGÄR

GULDSMEDSAKTIEBOLAGETS FABRIKAT

M Ö B L E R

av endast högsta kvalitet och till billigaste pris hos

WALLANDER & C:o

Innehavare: Aug. Wallander

SMÅLANDSGATAN 4
STOCKHOLM

Vänd Eder direkt till yrkesmannen!

OSKARSHAMNS KAKELFABRIKS A.-B.

GULD MEDALJ

Å LINKÖPINGSUTSTÄLLNINGEN 1920

FÖR KAKELUGNARI ANTIK
GLASYR OCH MÅLNING

FÖRSÄLJARE I STOCKHOLM:
WIKMAN & WIKLUND

förts av konstnären Ivar Jonsson efter arkitektens egen komposition. Den tunga kistan av rödaktig paddockrot med inläggningar av jakaranda, kungsträ och björk är ett gott resultat av de båda konstnärernas samverkan.

Var och en som älskar böcker kommer nog att stanna betagen i det bokparadis, som arkitekt David Blomberg skapat strax intill galleriet. Här är sannerligen ett rum, där man kan glömma livets jäkt och oro och försjunka i stilla studier och meditation. Det ligger något så lugnt i detta bastanta, mörkbonade ekbord, vars kärva enkelhet endast brytes av en diskret inläggning i björk och jakaranda, visande en Stockholmsbild, man sitter så bra i de spanska renässansstolarna med deras originella knoppar av bistra gubbhuvuden. Det enda som ger färg åt detta rofyllda arbetsrum är — som sig bör — bokbandens guld på de infällda bokhyllorna, som uppta två av rummets väggar. En intressant detalj i rummet är de skulpterade panelerna, som utförts i syrebetsad furu, billigare och efter vad det påstås vackrare än i ek.

En smultronfärgad flygel — det låter excentriskt, men den gör sig förträffligt, när den som i arkitekt Asplunds musikrum står mot en klarblå vägg och för övrigt är dekorerad ovanför klaviaturen med de nio muserna i grått. I samma rum, vars inredning levererats av Svenska Möbelfabrikerna, står en rätt så apart möbel i brunlackerad furu, där arkitekten tagit ett visst intryck av skottsk möbelkonst. Som ett litet annex till detta rum räknas "fruns vrå", likaså komponerad av arkitekt Asplund och utförd på Blombergs möbelverkstad. Den är ljus och luftig med sina vita möbler, det lustiga sybordet i Biedermeiersmak, blommorna på fönsterbrädet, och det läckra ljusblommiga möbeltyget från Ateljé Handtryck. Vad som ökar rummets charm är den trevliga kakelugnen i ljusgrått. Den är i likhet med flertalet kakelugnar på utställningen från Oskarshamns Kakelfabrik, som efter uppsättandet av kakelugnen målar varje pjäs i en ton, som går samman med tapeter och möbler.

I den koketta sängkammaren strax bredvid, som har grå skulpterade och förgyllda möbler har Birgittaskolan bidragit med de luftiga sängomhängena, som omsluta bädden på fyra sidor, med vita, glest broderade voileväggar. De vita linnegardinerna med sin röda dubbelvikta frans i kanten och de sirliga kuddarna är också från samma välrenommerade ateljé.

Så äro vi framme i N. K:s barnkammare, komponerad av arkitekt Åhrén och inredd med möbler i tre olika färger, grönt, grått och blått. Här finns en barngrind med ett fästningsliknande skåp, fullproppat med leksaker, en ovanligt ilsket skelande gunghäst, en ny uppfinning i leksaksväg, som heter gungbåt och mycket annat smått och gott.

Genom en liten passage, klädd med några av Käbergs tilltalande moderna tapeter, kommer man så in i två "vindskupor" som arkitekt Malmsten omdanat till ett flick- och ett pojkrum. Medan pojkers rum är mera kärvt i stilen — laserad mörk furu med litet allmogeblommor — och ett rejält randigt tyg från Handarbetets Vänner, har flickrummet en mera feminin prägel: gulbonad björk med en skrivbordsklaff och en liten bokhylla i fönstersmygen och en hel del nätta småting. Möblerna i båda dessa rum äro från Svenska Möbelfabrikerna, som också inrett ungarlens rum med en stilfull guldolerad björkmöbel, efter komposition av arkitekt Bensow. Här finner man till sin glädje en förnuftig bokhylla, som går att ta sönder och sätta ihop efter väggens storlek. I en alkov står ungarlens säng — i ljusgrått med vita ornament — och här sover den moderne ungarlen under ett radband och en madonnabild! Det sista rummet är Voltas aptitliga elektriska kök i kanariegult och vitt och så står man i "marknadsgatan".

E. R.-W.

ARMIT

VÄRLDSPATENT

VÄGGBEKLÄDNADER
FÖR INTERIÖRER,
KOLONNER, SPISELMANTLAR,
URNOR OCH PIEDESTALER,
BELYSNINGSAMPLAR

NYA SVENSKA AKTIEBOLAGET ARMIT

UTSTÄLLNING
KUNGSGATAN 19

TRIPLEX

är bästa, mest praktiska och ekonomiska elektr. armatur för läkare, tandläkare, skolor, hem etc.

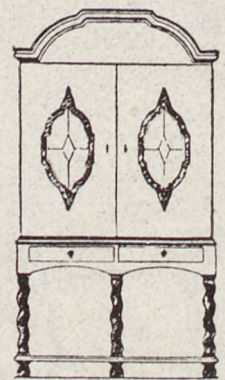
Elektriskt ljus monterat i Triplexpendel skadar ej ögonen.

Begär prospekt!

AKTIEBOLAGET GALCO

Telegramadress: "GALCO"
Rikstelefon: NAMNANROP

M Ö B L E R

Storsta lager i Stockholm hos
BRÖDERNE LJUNGGREN
1 ADOLF FREDRIKS KYRKGATAN 7

Barnvågar

säljas ← → uthyras

Stille-Werner